

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**POTENCIÁL ROZVOJE MALÉHO A STŘEDNÍHO
PODNIKÁNÍ V OBLASTI FINANČNÍCH SLUŽEB
V REGIONU PŘÍBRAM**

Autor práce: Dagmar Vachulová, DiS.

Studijní obor: Management a marketing služeb – specializace finanční
služby

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Katedra: Katedra marketingu a managementu služeb

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

VACHULOVÁ D. *Potenciál rozvoje malého a středního podnikání v oblasti finančních služeb v regionu Příbram : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 83 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Klíčová slova: finanční služby, malé a střední podnikání, Příbram, region, účetní služby

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení podnikatelského prostředí a jeho vlivu na rozvoj malých a středních podniků, které se zabývají finančními službami v Příbrami. Vedlejším cílem je zjištění spokojenosti klientů (podnikatelů) s jejich poskytovateli vybraných finančních (účetních) služeb.

V teoretické části práce jsou analyzovány základní pojmy, které souvisí s malým a středním podnikáním. V souvislosti s praktickou částí práce jsou zde charakterizovány vybrané druhy finančních služeb. Praktická část práce hodnotí finanční služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje a následně porovnává finanční služby v regionu Příbram vzhledem k ostatním regionům v kraji. Na základě vlastního dotazníkového šetření je pak provedeno zhodnocení spokojenosti klientů (podnikatelů) s jejich poskytovateli účetních služeb.

ABSTRACT

VACHULOVÁ, D. *Potential of Development of Small and Medium Business in the Area of Financial Services in the Region Příbram : Bachelor thesis.* České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2014. 83 p. Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Key words: financial services, small and medium business, Příbram, region, accountancy

The main aim of this bachelor's thesis is to evaluate the business environment and its impact on the development of small and medium enterprises in financial services in Příbram. The secondary objective is to determine the satisfaction of clients with their providers of accounting services.

In the theoretical part of this thesis are analyzed the basic terms related to small and medium sized business. In connection with practical part of the thesis are described of selected types of financial services. The practical part evaluates financial services in individual types of regions of Central Bohemian Region and after that compares the financial services in region of Příbram relative to other regions in the county. According to own survey, was realized the score of satisfaction of consumer with their providers of accounting services.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	9
2 CHARAKTERISTIKA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ.....	11
2.1 Vymezení základních pojmů týkajících se podnikání.....	11
2.1.1 Podnikání.....	11
2.1.2 Podnikatel.....	12
2.1.3 Podnik.....	12
2.2 Členění malých a středních podniků a jejich charakteristika.....	12
2.3 Význam malých a středních podniků.....	14
2.4 Podpora malých a středních podniků z hlediska ČR.....	16
2.5 Podpora malých a středních podniků z hlediska EU.....	17
2.6 Hospodářská komora České republiky a podpora MSP.....	18
2.7 Management a marketing malých a středních podniků.....	19
2.7.1 Management v malé a střední firmě.....	19
2.7.2 Marketing v malé a střední firmě.....	20
3 SEKTOR SLUŽEB.....	22
3.1 Význam sektoru služeb.....	22
3.2 Charakteristické vlastnosti služeb.....	22
4 FINANČNÍ SLUŽBY.....	25
4.1 Členění finančních služeb.....	25
4.1.1 Bankovní služby.....	25
4.1.2 Pojišťovací služby.....	26
4.1.3 Zajišťovací služby.....	27
4.1.4 Spořitelní služby.....	27
4.1.5 Penzijní fondy.....	28
4.1.6 Leasingové služby.....	28
4.1.7 Investiční fondy.....	28
4.1.8 Účetní služby.....	29
4.1.9 Auditorské služby.....	29
5 CHARAKTERISTIKA REGIONU PŘÍBRAM.....	31
5.1 Podnikatelské prostředí v regionu Příbram.....	32
5.2 Nezaměstnanost v regionu Příbram.....	35

6	FINANČNÍ SLUŽBY V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH STŘEDOČESKÉHO KRAJE.....	38
6.1	Bankovní a spořitelní služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje ..	39
6.2	Pojišťovací služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje	42
6.3	Finanční poradenství v jednotlivých regionech Středočeského kraje	47
6.4	Účetní služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje.....	48
7	ZHODNOCENÍ FINANČNÍCH SLUŽEB V REGIONU PŘÍBRAM.....	51
7.1	Zhodnocení bankovních a spořitelních služeb	51
7.2	Zhodnocení pojišťovacích služeb.....	52
7.3	Zhodnocení finančního poradenství	53
7.4	Zhodnocení účetních služeb	53
7.5	Zhodnocení ostatních finančních služeb	54
7.6	Zhodnocení malého a středního podnikání v jednotlivých regionech Středočeského kraje.....	55
8	VÝZKUM SPOKOJENOSTI S VYBRANÝMI FINANČNÍMI SLUŽBAMI.....	57
8.1	Vyhodnocení otázek z dotazníkového šetření	57
8.2	Zhodnocení výzkumu spokojenosti.....	67
	ZÁVĚR	69
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	72
	SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	77
	PŘÍLOHY	78

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je potenciál rozvoje malého a středního podnikání v oblasti finančních služeb v regionu Příbram. Toto téma si autorka vybrala z důvodu možnosti budoucího pracovního uplatnění v malých a středních podnicích, jejichž předmětem jsou účetní a daňové služby.

V národním hospodářství všech zemí mají malé a střední podniky velice důležité postavení, jak už z hlediska rozvoje podnikatelského prostředí, tak z hlediska podílu na tvorbě HDP. Oblast malého a středního podnikání zahrnuje největší počet podnikatelských subjektů. Každým rokem se v podnikatelském prostředí objeví řada nových firem, které zkusí uspět ve velkém konkurenčním prostředí. Pravdou ale je, že většina z nich končí neúspěchem. Samotné označení „malý a střední podnik“ má velice hluboký význam. I přestože velká část nově vzniklých podniků končí neúspěchem, dostává se tento pojem stále více do popředí. Není záhadou, že zainteresovanost o malé a střední podnikání roste i v době globální ekonomiky, kdy se na trhu objevují nejrůznější obrovské společnosti, které se stávají pro tyto podniky velkými konkurenty.

Dalo by se říci, že za těchto podmínek malé a střední podniky v takovém prostředí nemají šanci uspět. Avšak existuje i mnoho skutečností, které je staví do výhodné pozice. Jejich nespornou výhodou je, že se dovedou mnohem rychleji pohybovat a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám, jak už v oblasti změny poptávky, tak v oblasti produktu, který nabízí svým zákazníkům.

Ve srovnání s velkými organizacemi mají tyto podniky mnohem více možností a prostoru pro vytváření příznivé a přátelské atmosféry v pracovním kolektivu, tím vznikají daleko důvěrnější vztahy a to přispívá k lepší efektivitě týmové práce. Další výhodou může být také menší počet pracovníků, což znamená jednodušší organizační strukturu, která vede k rychlejšímu řízení a rozhodování v podniku. Ve srovnání s většími podniky a společnostmi disponují s poměrně menším kapitálem a prostředky, musejí tedy podnikat daleko úsporněji, ale tím však tvoří přiměřené a příznivé ceny a získávají si tím stále větší okruh svých zákazníků. Malé a střední podniky mají také řadu nevýhod. Nejvýznamnější je bezesporu omezenost finančních prostředků, informací a znalostí. Malé a střední podniky tím mají také těžší přístup k získání úvěru, což může znamenat nedostatečné podmínky pro další rozvoj podniku a jeho následný zánik.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit podnikatelské prostředí a jeho vliv na rozvoj malých a středních podniků, které se zabývají finančními službami na Příbramsku. Vedlejším cílem práce je zjistit spokojenost zákazníků s nabízenými finančními službami, kterou autorka práce specifikuje na příkladu malých a středních podniků, jejichž předmětem podnikání jsou, podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE), účetnické a auditorské činnosti a daňové poradenství.

Práce je rozdělena do osmi kapitol a skládá se ze dvou částí, části teoretické a části praktické.

První kapitola „Cíl a metodika bakalářské práce“ charakterizuje cíl a metodický postup práce.

Druhá kapitola charakterizuje pojmy a údaje, které se týkají malého a středního podnikání. Je zde vymezena charakteristika malého a středního podnikání a základní pojmy, které se týkají podnikání. Dále je zde uvedeno členění malých a středních podniků podle různých definic. V další části této kapitoly práce vymezuje význam, výhody a nevýhody a hlavní příčiny zániku těchto podniků. Následně jsou zde uvedeny organizace poskytující podporu malým a středním podnikům.

Třetí kapitola objasňuje pojem sektor služeb a vymezuje pět základních vlastností služeb.

Čtvrtá kapitola se věnuje finančním službám. Je zde uveden význam sektoru finančních služeb, jejich definice a vymezení druhů finančních služeb.

Pátá kapitola této práce charakterizuje region Příbram, jeho územní strukturu a přírodní podmínky. Je zde porovnávána také nezaměstnanost v České republice, Středočeském kraji a samotném městě Příbram. Dále jsou zde uvedeny údaje o podnikatelském prostředí v jednotlivých regionech Středočeského kraje a v samotném regionu Příbram.

Šestá kapitola uvádí přehled finančních služeb v jednotlivých regionech Středočeského kraje, který vychází z vlastního průzkumu autorky. Jako základní datová báze byl zvolen internetový portál www.seznam.cz. Získaná data byla dále verifikována i pomocí jiných zdrojů. Jedná se například o údaje o exekutorech, působících

v jednotlivých regionech byly vyhledávány na internetových stránkách Exekutorské komory České republiky¹.

V sedmé kapitole je realizováno zhodnocení finančních služeb v regionu Příbram vzhledem k ostatním regionům Středočeského kraje. Je zde uvedeno, které finanční služby v regionu Příbram chybí v porovnání s ostatními.

V osmé kapitole je provedeno výzkumné šetření a jeho zhodnocení. Hlavním cílem tohoto výzkumu je zjištění spokojenosti klientů (podnikatelů) s jejich poskytovateli účetních služeb. Výzkum probíhal v rozmezí dvou měsíců a to říjen – listopad 2013. Pro získání primárních dat byla použita dotazníková metoda šetření. Dotazníky byly osobně předávány autorkou práce podnikatelům v Pražské ulici v Příbrami. Autorka umístila dotazník (viz příloha II) také na internetový portál www.vyplnto.cz. Dále byly dotazníky vyplněny prostřednictvím tří účetních firem, které působí ve městě Příbram. Tyto firmy předaly dotazníky svým klientům osobně nebo prostřednictvím emailové zprávy.

V Pražské ulici oslovila autorka celkem 10 podnikatelů, z toho bylo vráceno 8 dotazníků, což představuje 80 % návratnost. V první účetní firmě, která předala dotazníky svým klientům, jich bylo z 10 vráceno 9, což představuje 90 % návratnost. Ve druhé účetní firmě, která předala dotazníky svým klientům, byly z 10 dotazníků vráceny pouze 4, což představuje 40 % návratnost. Třetí účetní firma oslovila 7 svých klientů, z čehož všichni dotazník vyplnili. Na internetovém portále www.vyplnto.cz vyplnilo dotazník pouze 6 respondentů. O vyplnění dotazníku prostřednictvím e-mailu požádala autorka celkem 52 firem, působících ve městě Příbram. Dále bylo osloveno prostřednictvím e-mailu 22 účetních firem (FO i PO). Celkově se autorce vrátilo 34 dotazníků.

Pro zjištění stanoveného cíle je použito několik metod. Teoretická část práce je zpracována na základě odborné literatury a zdrojů z internetu, které obsahují údaje pro její vypracování. Pro první tři kapitoly je použita metoda popisná, při níž jsou v práci sděleny základní data týkající se malého a středního podnikání, finančního systému, finančních služeb a regionu Příbram. Při zjišťování dalších údajů o regionu Příbram a dalších regionech ve Středočeském kraji, jsou využity sekundární zdroje získané z Českého statistického úřadu. Marketingový výzkum je zpracován na základě dotazníkového šetření.

¹ *Exekutorská komora České republiky* [online]. Praha : Exekutorská komora České republiky, 2013 [cit. 2013-11-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>>.

2 CHARAKTERISTIKA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ

„Malé a střední podniky hrají ve vyspělých tržních ekonomikách velmi důležitou ekonomickou a s ní zákonitě i politickou a stabilizační roli.“² Umožňují podnikatelům samostatně se rozvíjet, seberealizovat a vytvářet zodpovědnost ke svému podniku. V případě, že dojde k situaci, že podnikatel provede chybné rozhodnutí, znamená to jeho vlastní ztrátu. Malé a střední podniky jsou obvykle úzce svázány s daným regionem, působí na životní úroveň jeho obyvatelstva a dotvářejí urbanizaci měst a vesnic. Úroveň rozvoje malého a středního podnikání závisí na výstavbě a upravenosti daného regionu. Výchozí motiv pro podnikání je závislý také na podnikateli, který musí disponovat určitými osobními předpoklady a dostatečnými znalostmi z oblasti podnikání.³

Tyto podniky jsou nejdůležitějším sektorem národní ekonomiky. Vytvářejí a poskytují pracovní místa, především v době recese, dokážou využívat individuální tvůrčí úsilí a vytvářet konkurenci.⁴

Malé a střední podnikání přináší podnikateli řadu výhod i nevýhod. Jejich nespornou výhodou je, že se dokážou velice pružně pohybovat a přizpůsobovat se měnícím se požadavkům zákazníků. Do nevýhodné pozice staví malé a střední podniky nedostatek kapitálu, což může přinést neuvážené investování a také vysoké množství úvěrů, které mohou podnik dostat do potíží.⁵

2.1 Vymezení základních pojmů týkajících se podnikání

2.1.1 Podnikání

Podnikání je vymezeno několika důležitými rysy. Základním motivem podnikání je snaha dosáhnout zisku. Zisk podnikatel získává tím, že uspokojuje potřeby zákazníků, kterým poskytuje své výrobky a služby prostřednictvím trhu, avšak musí čelit určitému riziku. Na začátku podnikání vkládá podnikatel určitý počáteční kapitál, který se v průběhu snaží zhodnotit, což znamená zvýšit hodnotu firmy.⁶

Dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (platný do 31. 12. 2013): „Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním

² VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. Praha, 2009, s. 21.

³ VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 2008, s. 11.

⁴ HILLARY, R. *Small and Medium – Sized Enterprises and the Environment*. Sheffield, 2000, s. 11.

⁵ HAVLÍČEK, K., KAŠÍK, M. *Marketingové řízení malých a středních podniků*. Praha, 2005, s. 10 – 11.

⁶ SYNEK, M., et al. *Podniková ekonomika*. Praha, 2006, s. 3 – 4.

jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Podnikatelem podle toho zákona je:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.⁷

2.1.2 Podnikatel

„Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba, která získala živnostenské oprávnění podle živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 sb., ve znění pozdějších předpisů). Průkazem živnostenského oprávnění je živnostenský list nebo koncesní listina. Za živnost se podle živnostenského zákona považuje jakákoliv podnikatelská činnost, pokud není zákonem zakázána nebo není ze živnostenského zákona vyloučena.“⁸

2.1.3 Podnik

V obchodním zákoníku (platný do 31. 12. 2013) je podnik vymezen jako soubor hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku patří práva, věci a jiné majetkové hodnoty, které náleží podnikateli a slouží mu k provozování podniku.⁹

2.2 Členění malých a středních podniků a jejich charakteristika

Členění podniků podle doporučení Evropské komise

Podnikatelé, kteří žádají o podporu uvedenou v programech pro malé a střední podniky, musí od 1. ledna 2005 splňovat novou definici Evropské unie pro MSP, která je platná k tomuto datu. Tato definice je obsažena v Doporučení Evropské komise (REC 2003/361/EC) a je součástí Nařízení komise (ES) č. 364/2004 a v Novele zákona, č. 47/2002 Sb., o podpoře MSP.¹⁰

Členění těchto podniků se rozděluje podle těchto kritérií: počet zaměstnanců, roční tržby, neboli příjmy, hodnota aktiv, neboli majetku podnikatele a nezávislost.

⁷ *Obchodní zákoník – Část I. – Obecná ustanovení* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/cast1.aspx>>.

⁸ SYNEK, M., et al. *Podniková ekonomika*. Praha, 2006, s. 9.

⁹ SYNEK, M., et al. *Podniková ekonomika*. Praha, 2006, s. 9.

¹⁰ *Uplatňování definice malého a středního podniku (MSP)* [online]. Praha : CzechTrade, 21. 10. 2009 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/uplatnovani-nove-definice-maleho-a-3760.html>>.

Nezávislost podniku znamená, že podnik nemůže být malým a středním podnikem, pokud je 25 % nebo více procent kapitálu nebo hlasovacích práv přímo nebo nepřímo ovládáno subjektem, který definici malého nebo středního podniku nesplňuje.¹¹

Členění podniků dle této definice:¹²

- mikropodniky – do 10 zaměstnanců, roční obrat do 2 mil. EUR, aktiva do 2 mil. EUR,
- malé podniky – do 50 zaměstnanců, roční obrat do 10 mil. EUR, aktiva do 10 mil. EUR,
- střední podniky – do 250 zaměstnanců, roční obrat do 50 mil. EUR, aktiva do 43 mil. EUR.

Statistické pojetí členění podniků

„Od roku 1997 se česká statistika harmonizovala s kvantitativní typologií podnikání Eurostatu (statistický úřad Evropské unie) a podniky dělí do tří skupin podle počtu zaměstnanců:¹³

- malé – do 20 zaměstnanců,
- střední – do 100 zaměstnanců,
- velké – 100 a více zaměstnanců.“

Podniky a podnikatelé, kteří mají méně než 20 zaměstnanců, nemají všeobecnou statistickou povinnost. Šetření se u těchto podnikatelských subjektů realizuje výběrovým způsobem. Setkat se lze i s dalším členěním malých a středních podniků.

Členění podle České správy sociálního zabezpečení¹⁴

Toto členění je pouze praktické, jelikož malé podniky mají minimální administrativní zatížení v oblasti sociálního zabezpečení v porovnání s organizacemi, které mají více než 25 zaměstnanců. Česká správa sociálního zabezpečení člení podniky do těchto dvou skupin:

- malé organizace – do 25 zaměstnanců,
- organizace – s 25 a více zaměstnanci.

¹¹ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 37.

¹² SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 36.

¹³ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 36.

¹⁴ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 36.

Členění podle zákona na podporu podnikání¹⁵

Toto členění je shodné s členěním dle doporučení Evropské komise. Podniky se člení podle čtyř kritérií, které jsou počet zaměstnanců, aktiva a čistý obrat a nezávislost. Údaje mají vztah k poslednímu uzavřenému účetnímu období. Hodnota obratu a aktiv se přepočítává podle kurzu Evropské centrální banky ke konci roku, který předchází roku podání žádosti o podporu.

Členění dle OECD

Kategorie malých a středních podniků je rozdělena podle konvence OECD do následujících skupin:¹⁶

- mikropodniky – počet zaměstnanců 1 – 4,
- velmi malé podniky – počet zaměstnanců 5 – 19,
- malé podniky – počet zaměstnanců 20 – 99,
- střední podniky – počet zaměstnanců 100 – 500.

Členění dle Eurostatu¹⁷

- malé podniky – max. 20 zaměstnanců,
- střední podniky – max. 100 zaměstnanců.

2.3 Význam malých a středních podniků

Ve struktuře veškerých firem vytváří malé a střední podniky podstatnou většinu. Z celkového počtu podniků představují malé a střední podniky 99,8 %. „Sektor malých a středních podniků v ČR zabezpečuje z 60 % zaměstnanost, podílí se na výkonech a přidané hodnotě více než z 50 %, na tvorbě hrubého domácího produktu více než z 37 %.“¹⁸ Tyto podniky jsou významným nositelem hodnot, jako je například podnikavost, inovativnost nebo odpovědnost a jsou důležitým faktorem pro zvyšování konkurenceschopnosti. Malé a střední podniky velmi často přijímají pracovní síly, které uvolnily velké podniky z důvodu přesunu pracovních míst do zahraničí, kde jsou nižší pracovní náklady. Jejich nespornou výhodou je, že dokážou velice dobře pohybovat a posilovat se proti monopolním tendencím. I když jsou prakticky neustále vytlačovány monopoly z trhu, dokážou si najít místo a prostor, ve kterém se rozvinou. Snaží se

¹⁵ VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 2008, s. 19.

¹⁶ SYNEK, M., et al. *Podniková ekonomika*. Praha, 2006, s. 364.

¹⁷ MULAČOVÁ, V., MULAČ, P., et al. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha, 2013, s. 48.

¹⁸ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 38.

hlavně uplatnit na místním trhu tím, že vyhoví individuálnímu přání zákazníka. Jelikož jsou malé a střední podniky většinou úzce svázány s regionem, ve kterém působí, jsou proto méně anonymní. Jejich okolí je dobře zná a tím se dostávají pod veřejnou kontrolu. Podnikatelé se zde učí hlavně zodpovědnosti a to jak nejlépe přežít a udržet se na trhu, protože sebemenší omyl je může přivést ke krachu a vlastní ztrátě. Podnikatel nese neúspěchy svého podnikání osobně. Malé a střední podniky zaručují nejběžnější svobody. „Dávají šanci k svobodnému uplatnění občanů – podnikatelů, dávají šanci k samostatné realizaci lidí v produktivním procesu“.¹⁹

Výhody malých a středních podniků

„Silné stránky malých a středních podniků spočívají především v následujících skutečnostech:

- pružnost reakce na vývoj trhu,
- znalost lokálních trhů,
- přizpůsobivost pracovní síly,
- vysoká motivace k výkonu u vlastníků firem,
- kvalitní produkty,
- inovační potenciál,
- vytváření pracovních míst.“²⁰

Nevýhody malých a středních podniků

Malé a střední podniky mají také řadu nevýhod a omezení, se kterými se musí potýkat. Patří sem především:²¹

- negativní vnímání podnikatelů společnosti, podnikatelé z této situace přisuzují vinu především médiím, která podle nich kladou menší důraz na příklady prosperujícího podnikání,
- omezený přístup ke kapitálu, je pro ně obtížné a nákladné dostat se k úvěrům, které potřebují k financování svých potřeb,
- vzdělávací systémy v oblasti podnikání, podnikatelé jsou přesvědčeni o tom, že vzdělávací systém a studijní programy kladou malý důraz na podnikání,

¹⁹ VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 2008, s. 39.

²⁰ VOCHOZKA, M., MULAČ, P., et al. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012, s. 491.

²¹ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 39 – 40.

- omezený přístup k inovacím a nízké výdaje do vědy a výzkumu, i přestože jsou malé a střední podniky označovány jako nositelé inovací, jedná se obvykle pouze o inovace nižších řádů,
- administrativní zátěž,
- malé a střední podniky si nemohou dovolit zaměstnávat špičkové vědce, manažery nebo obchodníky,
- ohrožení chováním velkých, nadnárodních podniků a obchodních řetězců,
- omezení zdrojů je vylučuje z podnikání, kde je potřeba velkých investic.

Hlavní důvody zániku malých a středních podniků

K základním příčinám neúspěchu malých a středních podniků patří následující:²²

- špatná volba předmětu podnikání,
- nevhodné umístění (lokalizace) podniku,
- nevhodně vybraní zaměstnanci,
- špatný management,
- špatná marketingová strategie.

2.4 Podpora malých a středních podniků z hlediska ČR

Každý podnikatel by měl při zahájení podnikání získávat informace o vývoji podnikatelského prostředí. Na jeho tvorbě se podílejí především zákonodárné orgány, ministerstva, orgány státní správy, státem zřízené instituce a různé agentury. Podnikatelské prostředí ovlivňují také subjekty soukromého sektoru z oblasti peněžnictví nebo podnikatelské samosprávy (komory, asociace, svazy a další), tržní subjekty, které představují především potenciální konkurenti nebo obchodní partneři. Aby se malí a střední podnikatelé v tomto prostředí lépe orientovali, byly v České republice zřízeny různé subjekty, které jim nabízejí různé formy podpory.²³ Forma podpory může být buď informační, materiální nebo finanční.²⁴ Subjekty, které poskytují služby podnikatelům, můžeme rozdělit do následujících čtyř skupin:²⁵

- **Vládní organizace**
 - Orgány státní správy,
 - Czechinvest,

²² SYNEK, M., et al. *Podniková ekonomika*. Praha, 2002, s. 366.

²³ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 98.

²⁴ VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 2008, s. 24.

²⁵ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 98 – 105.

- Národní asociace pro rozvoj podnikání, Regionální poradenská a informační centra,
 - Centrum pro regionální rozvoj,
 - Enterprise Europe Network,
 - Informační portál Businessinfo.cz.
- **Finanční instituce pro podporu podnikání**
- Českomoravská záruční a rozvojová banka,
 - Česká exportní banka,
 - Exportní garanční a pojišťovací společnost.
- **Nevládní organizace**
- Hospodářská komora ČR,
 - Asociace malých a středních podniků a živnostníků,
 - Unie malých a středních podniků ČR,
 - Asociace inovačního podnikání ČR (AIP ČR).
- **Komerční subjekty**
- Fondy rizikového kapitálu,
 - Business angel,
 - Podnikatelský inkubátor,
 - Vědeckotechnický park.

2.5 Podpora malých a středních podniků z hlediska EU

Česká republika má od roku 2007 jako členský stát v rámci přijaté finanční perspektivy EU na období 2007 – 2013 nárok na čerpání prostředků z evropských fondů na financování politiky hospodářské a sociální soudržnosti.²⁶ „Z fondů Evropské unie se pro období 2007 – 2013 nabízí možnost získat 26,69 mld. EUR, což je přibližně asi 752,70 mld. Kč. K této částce je nutno přičíst rovněž až cca dalších 135 mld. Kč, které musí k úspěšnému čerpání přidat náš stát, neboť Evropská unie financuje maximálně 85 % způsobilých výdajů. Celá soustava programů Evropské unie je členěna do čtyř základních skupin: Tematické operační programy, Regionální operační programy, Operační program Praha a Evropská územní spolupráce.“²⁷

²⁶ VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 2008, s. 39.

²⁷ STAŇKOVÁ, A. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. Praha, 2007, s. 4.

Více o podpoře malého a středního podnikání a soustavě programů Evropské unie je možné se dozvědět na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj ČR.²⁸

2.6 Hospodářská komora České republiky a podpora MSP

Jak již bylo výše zmíněno, malé a střední podniky mohou využívat podpory různých institucí. Jedním z těchto subjektů je také Hospodářská komora České republiky.

Hospodářská komora České republiky působí na základě zákona č. 301/1992 Sb. o HK ČR a AK ČR. Poskytuje podporu všem podnikatelským oblastem kromě zemědělství, potravinářství a lesnictví.²⁹

Jejím hlavním posláním je prosazovat a podporovat opatření, které vedou k rozvoji podnikání v České republice. Svým členům i ostatní podnikatelské veřejnosti, poskytuje poradenské služby, organizuje vzdělávání, spolupracuje s orgány státní správy a místních samospráv, zabezpečuje propagaci a zřizuje zařízení s institucemi na podporu rozvoje podnikání a vzdělanosti. V současné době má Hospodářská komora ČR celkem 14 regionálních hospodářských komor, které jsou v působnosti krajů, desítku oblastních komor aktivně působících v jednotlivých oblastech v celé České republice a více než 80 živnostenských společenstev.³⁰

„Okresní hospodářská komora v Příbrami vznikla 17. února 1993. V současné době má 196 členů, kteří mohou plně využívat veškeré služby, které jim OHK poskytuje. Mezi základní poslání Okresní hospodářské komory v Příbrami patří následující:

- Sjednocovat podnikatele společensky, kulturně, vytvořit důvěryhodnou OHK s širokou podporou podnikatelské veřejnosti.
- Zajistit kvalitu služeb úřadu OHK, zejména pro členskou základnu, včetně kvalitní práce představenstva.
- Poskytovat servis, zejména informační a osvětový. Zajistit vysokou kvalitu práce Informačního místa pro podnikatele.
- Působit na kulturu a kulturnost chování podnikatelů, působit na etickou oblast chování se.

²⁸ *Evropská unie* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2013-11-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie>>.

²⁹ *Hospodářská komora České republiky* [online]. Praha : Hospodářská komora ČR, 2013 [cit. 2013-12-3]. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz/hospodarska-komora-ceske-republiky/hospodarska-komora-ceske-republiky-hk-cr/hospodarska-komora-ceske-republiky.aspx>>.

³⁰ *Vznik a poslání* [online]. Příbram : Okresní hospodářská komora v Příbrami, 2013, 10. 05. 2013. [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ohkpb.cz/index.php?m=4&s=2>>.

- V přiměřené míře prosazovat teritoriální patriotismus – lobovat za zájmy firem uvnitř regionu.
- Podílet se na regionální politice a její tvorbě, regionálním rozvoji a propagaci regionu.
- Propagovat podnikatele a podnikatelskou sféru a podílet se na procesech legislativních.³¹

2.7 Management a marketing malých a středních podniků

2.7.1 Management v malé a střední firmě

Řízení malé firmy je odlišné v mnoha ohledech. Jelikož je v těchto firmách menší počet zaměstnanců i vedoucích pracovníků, dochází k soustředění funkcí do pravomoci jedné až dvou osob. V těchto podnicích většinou převládá ústní komunikace nad komunikací psanou. Práce je zde rozdělována spíše za chodu. Nové rozhodnutí nebo nějaký nápad vychází z momentálního rozpoložení vedoucího pracovníka nebo podnikatele. Na jednu osobu vedoucího pracovníka tak připadá spousta nároků a problémů, se kterými se musí vypořádat sám. Počínaje stanovením organizace práce a vhodné strategie, přes výběr vhodných spolupracovníků, konče zavedením informačních technologií.³² V malých podnicích převládá operativní řízení, kde veškeré aktivity nepřesahují delší časový horizont než je čtvrtletí, často kratší – měsíc či týden.³³

Podnikatel v malé firmě plánuje, organizuje, řídí lidské zdroje a v neposlední řadě provádí kontrolní činnost. O většinu činností se stará ze začátku podnikání sám. Později dochází k přenechání kompetencí i na další pracovníky. Podnikatel tyto pracovníky sám vybírá a vhodným způsobem je motivuje. V rámci kontrolní činnosti musí podnikatel kontrolovat veškeré činnosti související s podnikáním. S těmito všemi výše zmíněnými aktivitami souvisí také výborné komunikační schopnosti podnikatele, bez kterých by bylo obtížnější delegovat dále pracovní úkoly jeho podřízeným.³⁴

Management střední firmy má také svá určitá specifika. Na rozdíl od malých podniků je zde již více zaměstnanců i vedoucích pracovníků. Nezaměřují se již na všechny aktivity, ale dochází zde ke specializaci na jednotlivé činnosti. Kromě

³¹ *Vznik a poslání* [online]. Příbram : Okresní hospodářská komora v Příbrami, 2013, 10. 05. 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ohkpb.cz/index.php?m=4&s=2>>.

³² SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 143.

³³ VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 2008, s. 118.

³⁴ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 145.

operativního řízení je důraz kladen spíše na řízení strategické. Zde jsou činnosti realizovány v časovém horizontu delším než jeden rok, zpravidla mezi 3 – 5 lety.³⁵

Na podnikatele ve střední firmě jsou kladeny větší nároky ve srovnání s podnikatelem v malé firmě. V praxi podnikatelé často podceňují své další vzdělávání, pro rozšíření znalostí a vědomostí o podnikání. Jednou z možností je samostudium nebo využití škol nebo univerzit. Podnikatel se v pozdější fázi podnikání snaží správně motivovat pracovníky a přimět je k co nejvyšší aktivitě. Majitel ve střední firmě by měl své podřízené hlavně inspirovat a firmu řídit formou plánování a pokynů k uvádění stanovených cílů do praxe.³⁶

2.7.2 Marketing v malé a střední firmě

Můžeme říci, že podstata marketingu ve všech hospodářských subjektech bez ohledu na oblast podnikání nebo velikost firmy je stejná. Jakýkoliv dobře zaměřený marketing může vést k dosažení nejvyššího zisku. První pohled tedy neukáže rozdíl mezi marketingem malé a velké firmy. Odlišnosti mezi marketingem malých a velkých firem můžeme vidět spíše v obsahu marketingu, který je ovlivněn hlavně podmínkami, v nichž podnik působí. Jedná se především o ohraničené trhy, limitované firemní zdroje a menší množství produktů.³⁷

Z hlediska marketingu mají však malé firmy i jisté výhody. Záměrem malých firem je především uspokojit konkrétní typ zákazníka, orientují se tedy na určitý segment zákazníků. Významným předpokladem je hlavně naslouchání zákazníkovi a vyhovění jeho problémům. Další výhodou těchto firem je, že dochází k bližšímu kontaktu se zákazníky. Firmy tak mohou získat důležité informace o jeho požadavcích a snažit se jim co nejdříve vyhovět. S tímto souvisí i další výhoda malých firem. Jedná se o minimální počet mezičlánků. V této struktuře mají firmy možnost vytvářet podmínky pro rychlé řešení problémů zákazníka. Malé podniky jsou také vysoce flexibilní. Mohou rychle předvídat změny a reagovat na ně. Malé firmy mají také řadu nevýhod. Jednou z nich jsou omezené finanční zdroje. Jelikož jsou pouze v limitovaném množství, měly by být účinně vynaloženy. S omezenými finančními zdroji souvisí také další nevýhoda těchto podniků, což je nedostatek marketingových pracovníků. V neposlední řadě

³⁵ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 156.

³⁶ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 158.

³⁷ *Marketing malé firmy – příklady z praxe a doporučení pro podnikatele* [online]. Praha : CzechTrade, 22. 3. 2010 [cit. 2013-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/marketing-male-firmy-priklady-z-praxe-2821.html#!>>.

můžeme do nevýhod zařadit také nedostatečné znalosti a zkušenosti podnikatele v oblasti marketingové strategie.³⁸

„Pro marketing střední firmy jsou důležité zejména orientace na zákazníky a budování vztahů s nimi, kvalitní produkt, znalost pravidel hry ve vybraném segmentu trhu a konkurenční výhoda.“³⁹

³⁸ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 225 – 226.

³⁹ SRPOVÁ, J., et al. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, 2010, s. 242.

3 SEKTOR SLUŽEB

3.1 Význam sektoru služeb

Sektor služeb můžeme chápat jako nesmírně rozsáhlou oblast, ve které se uskutečňují nejrůznější aktivity. Některé druhy služeb mohou být poskytovány státem. Jedná se například o školství, zdravotní péči nebo obranu země. Jiné druhy služeb jsou poskytovány neziskovým sektorem, kde působí různé druhy organizací, jako jsou například nadace, církve nebo občanská sdružení. V neposlední řadě podnikatelský sektor služeb, jenž poskytuje služby, které mu přinášejí zisk. Podnikatelská oblast služeb zahrnuje řadu činností, můžeme sem zahrnout například banky, pojišťovny, dopravu, cestovní ruch nebo právní a komerční poradenství.⁴⁰

Význam služeb se v minulosti pro národní hospodářství velmi podceňoval. Tento přístup ke službám pocházel od Adama Smitha, který v roce 1776 popsal služby jako statky, které neprodukují žádnou hodnotu. Obdobně se k tomu stavěl i Karel Marx, který ekonomické sektory rozdělil na produktivní a neproduktivní. Toto pojetí bylo posléze převzato centrálně plánovanou ekonomikou, jejímž výsledkem bylo podcenění celého sektoru a jeho zaostávání za vývojem, který byl běžný v západních ekonomikách o několik desítek let. „K překotnému rozvoji sektoru došlo pak během transformace počátkem 90. let.“ Vývoj se v druhé polovině 90. let zmírnil v důsledku určitého nasycení trhu a také v důsledku transformačních chyb, které s sebou přinesly snížení kupní síly obyvatelstva.⁴¹

KOTLER⁴² definuje službu následovně „Služba je jakýkoliv akt nebo výkon, který může jedna strana nabídnout jiné straně a který je svojí podstatou nehmotný a nevede ke změně vlastnictví čehokoliv.“

3.2 Charakteristické vlastnosti služeb

Veškeré druhy služeb jak už i služby finanční, kterými se zabývá tato bakalářská práce, vykazují stejné vlastnosti. Mezi tyto charakteristické vlastnosti patří: nehmotnost, neoddělitelnost, heterogenita, zničitelnost a nemožnost vlastnictví.

⁴⁰ ŠÁŇA, J. *Analýza distribuce finančních služeb* [online]. Brno, 2010 [cit. 2013-06-08]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Studijní obor : Finance. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Svatopluk Nečas. Dostupné z WWW: <http://is.muni.cz/th/321197/esf_b/Text_BP_kap1-kap2.3.pdf?info=1;zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Dfinan%C4%8Dn%C3%AD%20slu%C5%B5by%26start%3D5>.

⁴¹ JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing služeb*. Praha, 2000, s. 12.

⁴² KOTLER, P., KELLER, K. *Marketing Management*. Praha, 2007, s. 440.

Nehmotnost⁴³

Nehmotnost služeb se řadí mezi nejcharakterističtější vlastnosti služeb, od kterých se odvíjí i ostatní vlastnosti. Čistě službu není možné zhodnotit žádným fyzickým smyslem. Zákazník si ji nemůže před koupí prohlédnout a pouze v některých případech je službu možné vyzkoušet. Většina vlastností zůstávají při prodeji služeb zákazníkovi skryté. Kvalitu nabízené služby, která je představována například spolehlivostí, důvěryhodností nebo osobním přístupem poskytovatele služeb, je možné ověřit až při nákupu a spotřebě služby. Pro zákazníka to představuje vyšší míru nejistoty bez ohledu na to, zda se jedná o službu tržní, veřejnou nebo neziskovou. Zákazník je tak staven do role, při které má daleko těžší výběr mezi různými poskytovateli podobných služeb. V oblasti služeb je proto velice důležité zavést vhodnou marketingovou strategii a posilovat dobré jméno podniku prostřednictvím vytváření silné značky.

Neoddělitelnost

Neoddělitelnost služeb znamená, že služby nelze oddělit od jejich poskytovatele. Ve skutečnosti výroba a spotřeba služeb probíhají společně a dochází tak k přímé interakci mezi poskytovatelem a spotřebitelem.⁴⁴

Avšak ne vždy musí být zákazník při poskytování služby přítomen. Například při poskytování účetních a daňových služeb, kterým se tato práce věnuje, také klient není přítomen zpracování veškerých dokladů, které firma musí zpracovat. Klient nebo jeho zástupce však musí být fyzicky přítomen u poskytovatele, pokud s ním podepisuje různé smlouvy.

Heterogenita⁴⁵

Proměnlivost služeb je spjatá především se standardem kvality služeb. V procesu poskytování služeb vystupují na jedné straně zákazníci a na druhé straně poskytovatelé služeb. Jejich způsoby chování je velice těžké odhadnout. Především na straně zákazníků je velice těžké stanovit určité normy chování. U služeb je prakticky nemožné provádět výstupní kontroly kvality před jejich dodáním tak, jako je tomu u zboží. Proto je velice pravděpodobné, že způsoby poskytování té samé služby budou odlišné dokonce i v jedné firmě. Zde hraje velkou roli hlavně lidský faktor a způsob jakým poskytovatel přistupuje k zákazníkovi. Kvalita poskytování služeb se také odráží na obchodním jméně nebo značce firmy. Jelikož je kvalita poskytování služeb výrazně závislá na lidském faktoru, je velice obtížné službu nějakým způsobem patentovat.

⁴³ JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing služeb*. Praha, 2000, s. 13.

⁴⁴ RAO MOHANA, R. *Services Marketing*. New Delhi, 2009, s. 9.

⁴⁵ JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing služeb*. Praha, 2000, s. 16 – 17.

Heterogenita služeb je však výhodná v tom, že při poskytování procesu služeb se účastní více lidí a to vede k tomu, že vstup na trh služeb je jednodušší a je zde mnohem více konkurentů. Toto představuje nižší možnosti patentové ochrany výstupů služeb a nižší potřeba vstupního kapitálu.

Zničitelnost⁴⁶

Jak již bylo výše uvedeno, služby jsou nehmotného charakteru. A právě proto, je není možné skladovat, uchovávat, znovu prodávat nebo vracet. Veškeré služby, které nejsou využity tedy prodány v čase, ve kterém jsou nabízeny, není už možné skladovat nebo později prodat. Pro tento okamžik jsou služby již ztracené, zničené. To ovšem neznamená, že špatně poskytnuté služby nelze reklamovat. Pouze však v některých případech lze nekvalitní službu nahradit poskytnutím jiné kvalitní služby.

Nemožnost vlastnictví⁴⁷

Při spotřebování služeb získává zákazník užitek a zkušenost, ale ne možnost službu vlastnit. Z důvodu nehmotnosti služeb a jejich zničitelnosti se otázka vlastnictví nenabízí. Přesvědčit zákazníka o koupi hmotného statku, při kterém získá právo statek vlastnit je mnohem jednodušší, než prodávat nějaký zážitek nebo službu, po jejíž spotřebě nezůstane zákazníkovi nic.

⁴⁶ JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing služeb*. Praha, 2000, s. 17 – 18.

⁴⁷ RAO MOHANA, R. *Services Marketing*. New Delhi, 2009, s. 10 – 11.

4 FINANČNÍ SLUŽBY

Finanční služby neboli sektor finančních služeb je jedno z odvětví sektoru služeb. Zahrnuje veškeré služby ze sféry finančního průmyslu, které zajišťují nejrůznější finanční instituce. Hlavním předmětem těchto institucí je hospodaření s finančními prostředky. Sektor finančních služeb je využíván jednotlivci, organizacemi i státem, kteří potřebují zhodnotit své přebytkové finanční prostředky nebo naopak získat prostřednictvím cizích zdrojů prostředky pro podnikání. V obou těchto případech se subjekty obracejí na nějakou finanční instituci. Sektor finančních služeb využívá různé druhy finančních instrumentů. Do finančního sektoru se řadí především bankovníctví, pojišťovnictví, zajišťovnictví, spořitelní služby, finanční fondy, leasingové společnosti a další různé činnosti.⁴⁸

Definice finančních služeb může mít následující podobu – „Jedná se o různorodé iniciativy a aktivity v oblasti bankovníctví, pojišťovnictví a penzijních fondů, kapitálového trhu, účetnictví, auditu, platebního styku a v neposlední řadě i finanční služby poskytované spotřebitelům (tzv. oblast retailových finančních služeb).“⁴⁹

4.1 Členění finančních služeb

4.1.1 Bankovní služby

V každé tržní ekonomice patří banky mezi nejvýznamnější finanční zprostředkovatele. Jedná se vlastně o podnikatelské subjekty, které ve srovnání s podniky v jiných odvětvích, mají řadu specifických znaků. Činnost bank je proto upravena daleko přísnějšími pravidly oproti obecné úpravě podnikání. Ovšem základní cíl banky je shodný jako u ostatních podnikatelských subjektů. Cíl banky může být charakterizován jako maximalizace tržní ceny akcií nebo maximalizace zisku. „Z funkčního hlediska lze banku charakterizovat jako finančního zprostředkovatele, jehož hlavní náplní činnosti je přijímání vkladů, poskytování úvěrů a provádění platebního styku.“ Pro banky existuje zcela jednoznačné právní vymezení, které je obsaženo ve speciálním zákoně o bankovníctví.⁵⁰

Zákon o bankách⁵¹ stanovuje pro bankovní instituce následující podmínky:

⁴⁸ *Finanční služby (Finanční sektor)* [online]. Praha : Managementmania.com, 05. 11. 2012 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<https://managementmania.com/cs/financni-sluzby-sektor>>.

⁴⁹ HESKOVÁ, M. *Vybrané oblasti služeb*. [online]. VŠERS, 2010 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://infodiskwww.vsers.cz/heskova/TSM%20LS%202013/>>.

⁵⁰ REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha, 2012, s. 86.

⁵¹ *Zákon o bankách – Část I. – Základní ustanovení* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/cast1.aspx>>.

- jedná se o akciové společnosti se sídlem v České republice,
- přijímají vklady od veřejnosti, přičemž za vklady jsou považovány svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu,
- poskytují úvěry, přičemž úvěrem se podle tohoto zákona rozumí v jakékoli formě dočasně poskytnuté peněžní prostředky,
- k výkonu své činnosti mají bankovní licenci, kterou uděluje Česká národní banka.

Banky mohou vykonávat následující finanční služby:⁵²

- úschova finančních prostředků,
- úschova cenných předmětů,
- vedení účtů,
- zprostředkování platebního styku,
- poskytování úvěrů,
- směnářské služby,
- vydávání cenných papírů,
- burzovní obchody,
- poradenské a zprostředkovatelské finanční služby,
- vydávání platebních a debetních karet,
- zpracování a zúčtování transakcí platebních a debetních karet,
- provozování bankomatů,
- provozování dalších e-banking a e-commerce řešení,
- notářské služby.

4.1.2 Pojišťovací služby

Pojišťovací instituce patří mezi významné subjekty finančního trhu, které zabezpečují mnoho specifických a nezbytných činností, čímž napomáhají ekonomickému vývoji. Dávají ekonomickým subjektům možnost pojistit se a tím zvýšit svou finanční bezpečnost proti nepředvídatelným událostem, kdy pojištěným subjektům vyplácejí náhradu formou pojistného plnění, tak i tím, že jim umožňují zajištění příjmů v budoucnosti. Vzhledem k velkému množství finančních prostředků, se kterými disponují, mají též vysoký potenciál pro investování do dlouhodobých instrumentů, především obligací, čímž se zapojují jako investoři na kapitálový trh.⁵³

⁵² *Finanční služby (Finanční sektor)* [online]. Praha : Managementmania.com, 05. 11. 2012 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<https://managementmania.com/cs/financni-sluzby-sektor>>.

⁵³ REJNUŠ, O. *Peněžní ekonomie (Finanční trhy)*. Brno, 2012, s. 87.

Pojišťovnou se rozumí finanční instituce, jejíž činnost spočívá v poskytování ochrany před finanční ztrátou, která vznikla v důsledku tzv. pojistných událostí. Při sjednání pojistných smluv, získají klienti pojistnou ochranu, za kterou musí platit dohodnuté pojistné. Pojišťovny na sebe přebírají rizika, která vyplývají z pojistných smluv. Z hlediska principu je pojištění založeno na spojování pojistných událostí, které jsou vzájemně nezávislé. Dochází tak k rozložení rizika mezi obrovské množství pojištěných.⁵⁴

Pojišťovny mohou nabízet nejrůznější druhy pojištění. Například se jedná o následující druhy.⁵⁵

- životní pojištění,
- úrazové pojištění,
- cestovní pojištění,
- pojištění občanů,
- pojištění vozidel,
- pojištění odpovědnosti,
- pojištění právní ochrany.

4.1.3 Zajišťovací služby

Zajišťovací služby vykonávají specializované zajišťovací instituce, které se nazývají zajišťovny. Specializují se na poskytování zajištění, jedná se o tzv. pojišťovny pojišťoven. Zajišťovny umožňují pojišťovnám snížit rizika, které na sebe převzaly tím, že svým klientům poskytly pojistnou ochranu. Sjednáním zajištění se riziko dělí mezi více institucí, to však neznamená, že zajištění zmenšuje rozsah škod. Pokud zajišťovny mají příslušnou licenci, mohou vedle zajišťovacích služeb provádět i pojištění.⁵⁶

4.1.4 Spořitelní služby

Spořitelní služby vykonávají spořitelní a úvěrní družstva. Jedná se právnické osoby s neuzavřeným počtem členů, které fungují na členském principu. Jejich hlavním záměrem je umožnění občanům a drobným podnikatelům vhodně ukládat peněžní prostředky a také získat výhodné úvěry. Tyto subjekty finančního zprostředkování působící na finančním trhu jsou poměrně přísně regulovány státem. Regulace se týká nejen nabízených produktů a služeb, úrokových sazeb pro poskytování úvěrů ale také podílů ze zisku, které jsou vypláceny jejich členům. Mají omezené možnosti provádění riskantních a spekulativních operací, limitovány bývají i investice do cenných papírů. I

⁵⁴ REJNUŠ, O. *Peněžní ekonomie (Finanční trhy)*. Brno, 2012, s. 88.

⁵⁵ *Druhy pojištění* [online]. 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <<http://pojistenicz.cz/about/>>.

⁵⁶ REJNUŠ, O. *Peněžní ekonomie (Finanční trhy)*. Brno, 2012, s. 94.

přestože mohou svým členům vyplácet podíly ze zisku, jsou považovány za nevýdělečné instituce.⁵⁷

4.1.5 Penzijní fondy

Penzijní fondy upravuje zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem. Jedná se o akciovou společnost, která má sídlo na území České republiky a provozuje penzijní připojištění podle výše uvedeného zákona.⁵⁸

Penzijní fondy jako jediný subjekt v České republice mohou vykonávat penzijní připojištění. Většinou jsou penzijní fondy zakládány bankami. Účastníci penzijního připojištění si do penzijních fondů ukládají a investují část svého příjmu nebo úspor během svého pracovního období a penzijní fondy tyto příspěvky zhodnocují investováním na finančních trzích. Finanční prostředky poté slouží jako dodatečný příjem účastníků připojištění v důchodovém věku. Finanční prostředky by měly být investovány tak, aby zohledňovaly kritéria bezpečnosti, kvality, likvidity a rentability.⁵⁹

4.1.6 Leasingové služby

Leasingové společnosti nepotřebují ke své činnosti zvláštní licenci. Jsou provozovány bez uplatňování bankovního dohledu nebo dozoru jiného státního orgánu. Řídí se stejnými předpisy jako ostatní podnikatelé. Ten, kdo poskytuje leasing, může být jakákoli obchodní společnost nebo fyzická osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění. Pokud provozovatel poskytuje finanční nebo operativní leasing movitých věcí, musí získat živnostenské oprávnění pro „pronájem a půjčování věcí movitých“. Pokud poskytuje leasing nemovitostí bez doprovodných služeb, musí získat živnostenské oprávnění pro „realitní činnost“. Pro leasing nemovitostí s doprovodnými službami musí poskytovatel získat oprávnění pro „správu a údržbu nemovitostí“. Banky mohou provozovat leasing podle zákona o bankách.⁶⁰

4.1.7 Investiční fondy

Investiční fondy jsou upraveny zákonem č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování.⁶¹

⁵⁷ REJNUŠ, O. *Peněžní ekonomie (Finanční trhy)*. Brno, 2012, s. 86 – 87.

⁵⁸ *Zákon o penzijním připojištění se státním příspěvkem (zákon č. 42/1994 Sb.)* [online]. Praha : JOB ARENA, 2013, 9. 10. 2010 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.pracepropravniky.cz/zakony/o-penzijnim-pripojisteni-sestatnimprispevkem>>.

⁵⁹ NÝVLTOVÁ, R., MARTINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha, 2010, s. 33.

⁶⁰ NÝVLTOVÁ, R., MARTINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha, 2010, s. 34.

⁶¹ *Zákon o kolektivním investování – Část II. – Fondy kolektivního investování* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/kolektivni_investovani/cast2.aspx>.

Jedná se o právnické osoby, jejichž předmětem podnikání je kolektivní investování. Kolektivním investováním se rozumí shromažďování peněžních prostředků od veřejnosti upisováním akcií investičního fondu nebo upisováním podílových listů podílového fondu. Znamená to také investování shromážděných prostředků na principu rozložení rizika a další obhospodařování tohoto majetku.⁶²

K činnosti investičního fondu mají povolení České národní banky. Pouze zakladatelé akciové společnosti, která dosud nevznikla, mohou požádat o povolení k činnosti investičního fondu. Tato akciová společnost nesmí být založena na základě veřejné nabídky akcií.⁶³

4.1.8 Účetní služby

Účetnictví je upravováno řadou předpisů na úrovni zákonů a norem. Základním právním předpisem pro úpravu účetnictví v České republice je Zákon o účetnictví. Dalšími předpisy jsou prováděcí vyhlášky Ministerstva financí, které upravují vybrané oblasti účetnictví pro jednotlivé skupiny účetních jednotek. K jednotlivým oblastem účtování poskytují podrobnější výklad České účetní standardy. Mezi další právní předpisy, kterými se účetní jednotky musí řídit, jsou například Zákon o obchodních korporacích, daňové zákony (např. Zákon o daních z příjmu, Zákon o DPH), pojišťovací zákony, Zákon o cestovních náhradách, Zákoník práce nebo Zákon o cenných papírech.⁶⁴

Předmětem účetnictví je písemné zaznamenávání informací o hospodářských jevech v podniku, a to v peněžních jednotkách. Účetní jednotka musí zaznamenávat:

- stav a pohyb aktiv a pasiv
- náklady, výnosy a hospodářský výsledek.

4.1.9 Auditorské služby

Audit účetní závěrky znamená vyjádření názoru nezávislé osoby na věrohodnost účetní závěrky, kterou zveřejnilo vedení účetní jednotky. Audit ověřuje správnost údajů v účetní závěrce, zda podávají věrný a poctivý obraz finanční pozice a výsledků hospodaření v souladu s předepsanými předpisy.⁶⁵

„Auditorskou činností se rozumí (§2, odst.b), zákona č. 93/2009 Sb.):

⁶² NÝVLTOVÁ, R., MARTINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha, 2010, s. 30.

⁶³ *Zákon o kolektivní investování – Část II. – Fondy kolektivního investování* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/kolektivni_investovani/cast2.aspx>.

⁶⁴ ŠTOHL, P., KLIČKA, V. *Maturitní okruhy z účetnictví*. Znojmo, 2007, s. 6 – 7.

⁶⁵ *Poslání a smysl auditu* [online]. Praha : Komora auditorů České republiky, 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kacr.cz/poslani-a-smysl-audit>>.

- provádění povinného auditu,
- přezkoumání hospodaření podle jiného právního předpisu, pokud toto přezkoumání provádí auditor,
- ověřování účetních záznamů, pokud tak stanoví jiný právní předpis,
- ověřování jiných ekonomických informací provádění podle auditorských standardů.⁶⁶

⁶⁶ *Poslání a smysl auditu* [online]. Praha : Komora auditorů České republiky, 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: < <http://www.kacr.cz/poslani-a-smysl-audit>>.

5 CHARAKTERISTIKA REGIONU PŘÍBRAM

Region Příbram se nachází v jihozápadní části středních Čech. Sousedí s krajem Jihočeským – s regiony Písek a Strakonice, s krajem Plzeňským – s regiony Rokycany a Plzeň - jih. Hranici na severu tvoří Berounsko a region Praha – západ, východní pak Benešovsko. Západ a severozápad Příbramska vytváří hranici pásma brdských lesů. Zde se nachází nejvyšší místa středních Čech – vrchy Tok (864 m n. m.), Praha (862 m n. m.) a Třemšín (826 m n. m.). Napříč územím protéká řeka Vltava, která je rozděluje na dvě odlišné části. Na vodním toku Vltavy jsou umístěny dvě přehrady – Orlická a Kamýcká. Orlická přehrada je se svým objemem vody největší přehradou v České republice.⁶⁷

Svou rozlohou 1 692 km² je největším regionem (okresem) ve Středočeském kraji a zaujímá 15,4 % z jeho rozlohy. Hustotou osídlení 67 obyvatel na km² se řadí mezi nejméně osídlené regiony kraje. K příbramskému regionu náleželo k 31. 12. 2011 121 obcí. Z toho počtu mělo přiznáno 7 obcí status města a 2 obce byly stanoveny městysem.⁶⁸

Historie města Příbram je již z minulých dob spjata s hornickou činností. Příbramsko vděčí taktéž za svůj rozvoj po druhé světové válce báňské činnosti a to hlavně těžbě uranových rud, což však přináší v dnešní době značné ekologické problémy. Pro tuto oblast byl v minulosti také charakteristický strojírenský, potravinářský průmysl a hutnictví neželezných kovů. V 90. letech 20. století zde došlo k útlumu uranového průmyslu. Z tohoto důvodu museli někteří zaměstnavatelé omezit svoji činnost. Docházelo nejen k omezení jejich činnosti ale také i k zániku firem. Některým podnikům se ale podařilo výrobu udržet nebo dokonce i rozšířit.⁶⁹

V samotném městě Příbram je umístěn historický skanzen, který poukazuje na slavné doby hornického města. Významným a proslulým místem ve městě Příbram je poutní místo Svatá hora. Nejen v Příbrami ale také i v dalších městech regionu Příbram jsou umístěny památné stavby. Město Dobříš nabízí svým návštěvníkům proslulý zámek se zámeckým parkem. Známý zámek lze také navštívit i v Březnici. V Rožmitále pod Třemšínem je možné navštívit hrad, který byl postavený v polovině 14. století

⁶⁷ *Charakteristika okresu Příbram* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram>.

⁶⁸ *Charakteristika okresu Příbram* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram>.

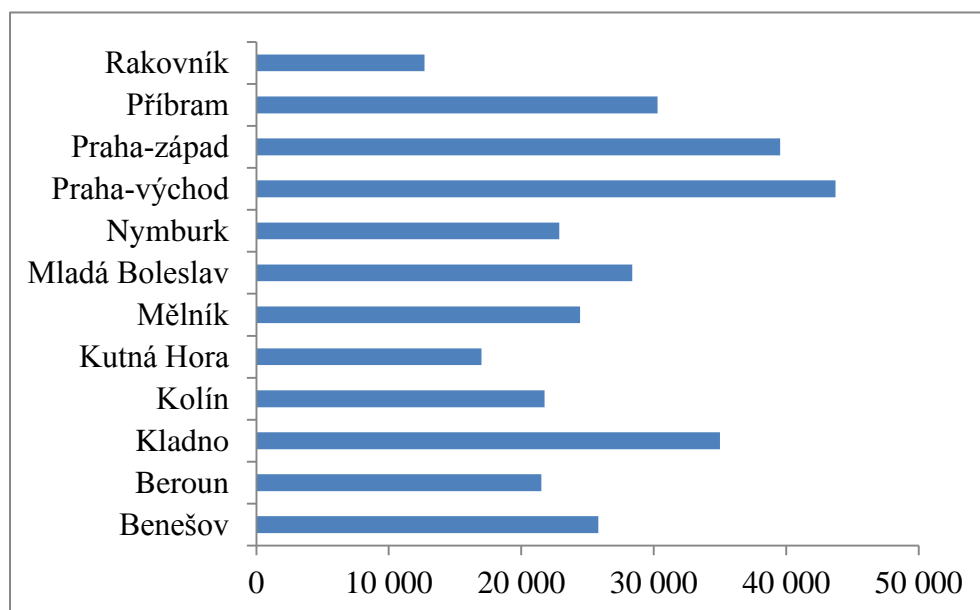
⁶⁹ *Charakteristika okresu Příbram* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram>.

Arnoštem z Pardubic. Nejen tyto památky, ale celá řada dalších přírodních památek jsou na Příbramsku k dispozici návštěvníkům.⁷⁰

5.1 Podnikatelské prostředí v regionu Příbram

V rámci zhodnocení podnikatelského prostředí ve Středočeském kraji a jeho jednotlivých regionech se autorka práce nejprve zaměřila na celkový počet ekonomických subjektů působících v jednotlivých regionech.

Graf 1: Ekonomické subjekty v jednotlivých regionech Středočeského kraje⁷¹

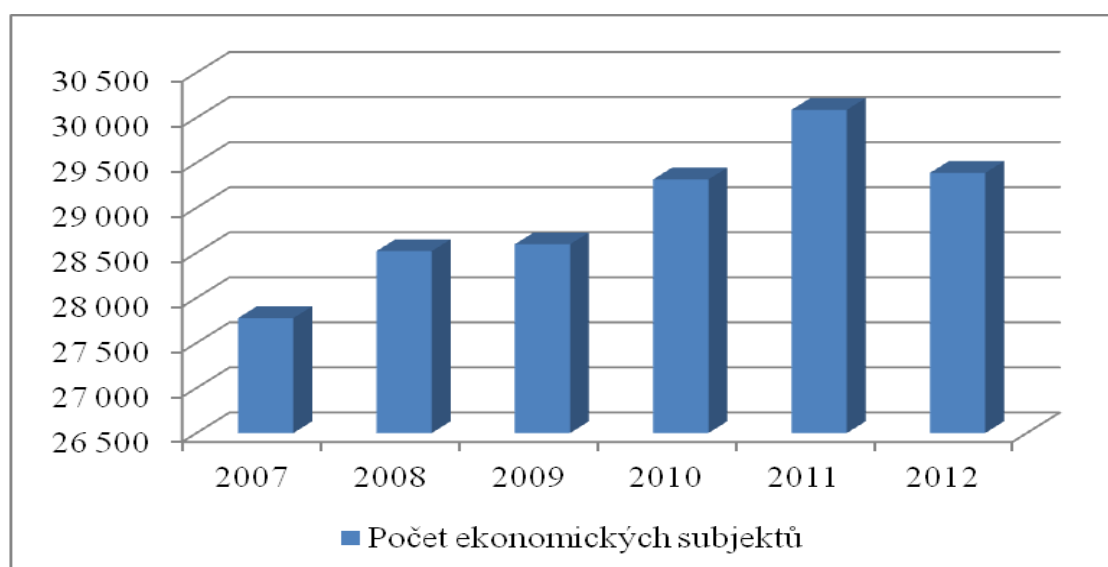
V celém Středočeském kraji bylo v 31. 12. 2012 registrováno celkem 323 025 subjektů. Z grafu 1 je patrné, že největší počet ekonomických subjektů byl k tomuto datu registrován v Praze – východ. Bylo zde umístěno celkem 43 726 ekonomických subjektů, což představuje 13,53 % z počtu registrovaných subjektů v celém Středočeském kraji. Naopak nejmenší počet registrovaných ekonomických subjektů byl v regionu Rakovník. Zde bylo registrováno celkem 12 698 subjektů, což představuje 3,93 % z celkové počtu registrovaných subjektů ve Středočeském kraji. Jelikož se tato práce věnuje regionu Příbram, zaměřila se autorka také na zjištěné údaje o tomto regionu. Zde bylo k tomuto datu registrováno celkem 30 276 ekonomických subjektů, což představuje 9,37 % z celkového počtu subjektů ve Středočeském kraji.

⁷⁰ *S mapou a kompasem za krásami měst a obcí : okres Příbram* [online]. Praha : Naše města, 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.nasemesta.cz/stredocesky-kraj/okres-pribram/>>.

⁷¹ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 5. 4. 2013, 9. 4. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-06>.

Z následujících údajů můžeme říci, že zjištěná data přibližně korespondují s údaji o počtu obyvatel v jednotlivých regionech, což může být jeden z důvodů vedoucí k dané výši počtu registrovaných subjektů v jednotlivých regionech.

Graf 2: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v regionu Příbram^{72, 73,74,75,76,77}

Tabulka 1: Vývoj počtu ekonomických subjektů v regionu Příbram^{76,77,78,79,80,81}

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet subjektů	27 226	28 519	28 595	29 315	30 087	29 387
Δ %	-	4,75%	0,27%	2,52%	2,63%	-2,33%

V rámci stanoveného cíle této bakalářské práce se autorka zaměřila také na zhodnocení počtu ekonomických subjektů v samotném regionu Příbram. Tyto

⁷² *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2007* [online]. Praha : Český statistický úřad, 30. 01. 2008, 14. 5. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-07-za_rok_2007-h000>.

⁷³ *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2008* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 04. 2009, 14. 5. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-08-za_rok_2008-h000>.

⁷⁴ *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2009* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 03. 2010, 14. 5. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-09-za_rok_2009-h000>.

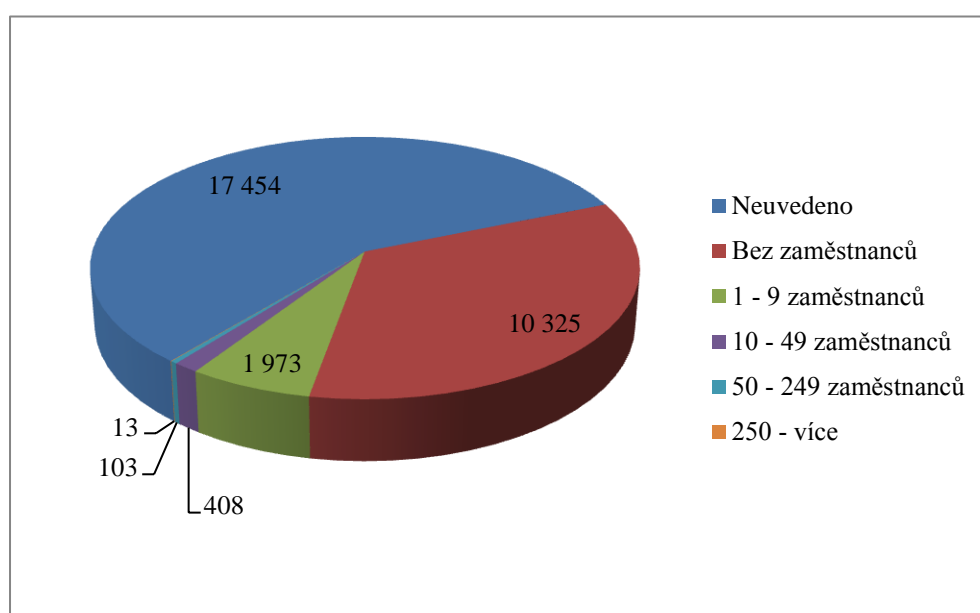
⁷⁵ *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2010* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2011, 10. 08. 2011 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-10-za_rok_2010-H>.

⁷⁶ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2011* [online]. Praha : Český statistický úřad, 04. 04. 2012, 17. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-11-q4_2011-06>.

⁷⁷ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2013, 09. 04. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-06>.

ekonomické subjekty by mohly být potencionálními klienty malých a středních podniků, zabývající se účetními službami. Z výše zobrazeného grafu je vidět, že od roku 2007 do roku 2011 měl vývoj počtu subjektů mírně stoupající tendenci. Zlom nastal až v roce 2012 oproti roku 2011, kdy se počet registrovaných subjektů snížil o 700 subjektů, což odpovídá snížení o 2,33 %. Pokud by se v dalších letech počet ekonomických subjektů stále snižoval, byl by to pro malé a střední účetní firmy jednoznačně negativní vliv, jelikož by se tím snižovalo množství jejich potencionálních klientů.

Graf 3: Ekonomické subjekty v regionu Příbram podle počtu zaměstnanců⁷⁸

Graf 3 zobrazuje přehled ekonomických subjektů v regionu Příbram podle počtu zaměstnanců k 31. 12. 2012. Více než polovina ekonomických subjektů do statistik Českého statistického úřadu neuvádí počet svých zaměstnanců. Přesný počet malých a středních podniků tak nelze z těchto údajů zjistit.

⁷⁸ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2013, 09. 04.2013 [cit.2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-06>.

5.2 Nezaměstnanost v regionu Příbram

Region Příbram evidoval k 31. 12. 2012 celkem 6 348 uchazečů o zaměstnání, což představuje 11,65 % z počtu uchazečů v celém Středočeském kraji. Z toho počtu bylo 2933 žen, 803 osob se zdravotním postižením a 393 absolventů škol. V této době bylo nabízeno 420 volných pracovních míst, přičemž na jedno pracovní místo připadalo 15, 1 uchazečů o zaměstnání. Registrovaná míra nezaměstnanosti v tomto roce činila 10,30 %. Vzhledem k míře nezaměstnanosti v celém Středočeském kraji, která v tomto roce činila 7,52 %, byla nezaměstnanost v regionu Příbram o téměř 3 % body vyšší. V porovnání s ostatními regiony ve Středočeském kraji, se umístil region Příbram na druhém místě s největším počtem uchazečů o zaměstnání.⁷⁹

Tabulka 2: Vývoj počtu nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání v České republice, Středočeském kraji a regionu Příbram⁸⁰

Rok	Česká republika	Středočeský kraj	Region Příbram
2012	545 311	54 451	6 348
2011	508 451	50 594	6 147
2010	561 551	54 716	6 779
2009	539 136	49 144	6 074
2008	352 250	31 220	3 887
2007	354 878	29 273	3 637

Pokud se jedná o vývoj počtu nezaměstnaných uchazečů v České republice, Středočeském kraji i regionu Příbram, můžeme nejvýraznější změnu vidět při porovnání roků 2008 a 2009. Za příčinu tohoto výrazného zvýšení počtu nezaměstnaných osob můžeme považovat celosvětovou finanční krizi, která otřásla řadou ekonomik. V roce 2009 se oproti roku 2008 zvýšil počet uchazečů v regionu Příbram o 2 187, což odpovídá zvýšení o 36 %. V České republice se v roce 2009 oproti roku 2008 zvýšil počet uchazečů o 186 886, což představuje zvýšení o téměř 35 %.

Vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji lze konstatovat, že Příbram patří k těm regionům, ve kterém je registrováno vysoké množství nezaměstnaných uchazečů. Například v roce 2012 se region Příbram umístil na druhém místě s nejvyšším počtem uchazečů. Lze tedy předpokládat negativní vývoj do budoucna.

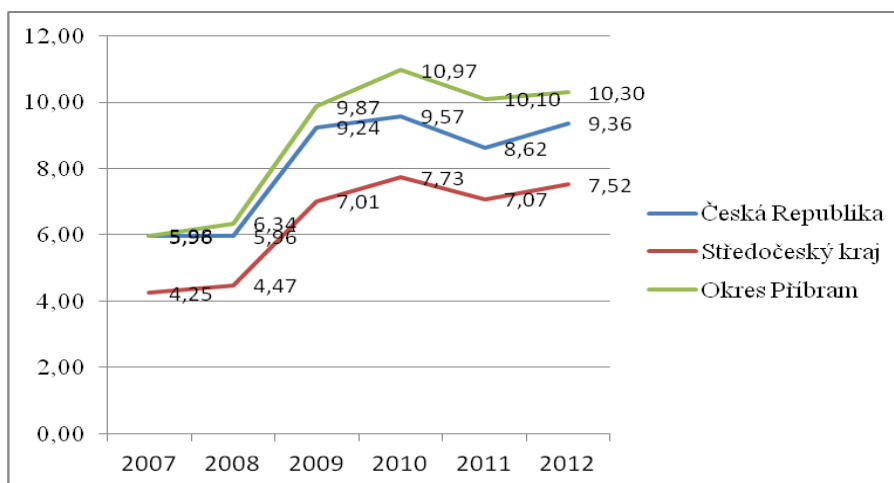
⁷⁹ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 5. 4. 2013, 9. 4. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW :

< http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-05>.

⁸⁰ *Vlastní průzkum.*

Graf 4: Porovnání registrované míry nezaměstnanosti v České republice^{81,82,}

83,84,85,86

Výše zobrazený graf porovnává registrovanou míru nezaměstnanosti za období 2007 - 2012 v regionu Příbram, Středočeském kraji a za celou Českou republiku. Z grafu je patrné, že nezaměstnanost v regionu Příbram byla od roku 2007 do roku 2012 vždy vyšší než v České republice a Středočeském kraji. Vysoký nárůst nezaměstnanosti můžeme z grafu vidět v roce 2009 oproti roku 2008. Míra nezaměstnanosti se v tomto grafu za toto období zvýšila jak v České republice, Středočeském kraji, tak i v regionu Příbram o 2,5 % – 3,5 % bodů. Nejvyšší registrovaná míra nezaměstnanosti byla v roce 2010 v regionu Příbram. V této době bylo v regionu Příbram nabízeno celkem 206 volných pracovních míst a na jedno pracovní místo připadalo 32,9 uchazečů, což byl nejvyšší počet uchazečů na jedno volné pracovní místo ve všech regionech Středočeského kraje. Naopak nejnižší míra registrované nezaměstnanosti byla za období

⁸¹ *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2007* [online]. Praha : Český statistický úřad, 30. 01. 2008, 14. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-07-za_rok_2007-g000>.

⁸² *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2008* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 04. 2009, 14. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-08-za_rok_2008-g000>.

⁸³ *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2009* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 03. 2010, 14. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-09-za_rok_2009-g000>.

⁸⁴ *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2010* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2011, 10. 08. 2011 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-10-za_rok_2010-G>.

⁸⁵ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2011* [online]. Praha : Český statistický úřad, 04. 04. 2012, 17. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-11-q4_2011-05>.

⁸⁶ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2013, 09. 04. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-05>.

2007 – 2012 ve Středočeském kraji v roce 2007, kdy na jedno pracovní místo připadalo 1,5 uchazečů.⁸⁷

⁸⁷ *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 5. 4. 2013, 18. 4. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajpubl/201302-12-q4_2012-xs>.

6 FINANČNÍ SLUŽBY V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Finanční služby v této práci byly analyzovány na základě výzkumu, který byl realizován autorkou práce (více viz příloha I a kapitola 1 – Cíl a metodika bakalářské práce). Přehled finančních služeb je na internetovém portále www.seznam.cz zpracován do těchto oblastí:⁸⁸

- aukce a dražby,
- finanční úřady,
- investování,
- on-line bankovní a finanční služby,
- pojišťovací služby,
- účetní služby,
- bankovní a spořitelní služby,
- investiční fondy,
- leasingové společnosti,
- pohledávkové a likvidační služby,
- směnárny,
- úvěry a půjčky.

Pro další zpracování informací byly autorkou z výše zobrazeného seznamu vyloučeny informace o on-line bankovních a finančních službách. Jednotlivé služby vždy obsahují v průměru 1 – 6 dalších podoblastí. Z oblasti bankovní a spořitelní služby byla vyloučena oblast Prodej zabezpečovací techniky pro firmy. V této složce jsou uvedeny firmy nabízející zabezpečovací požární techniku nebo mechanické zabezpečení pro firmy, což jsou údaje, které se nehodí do zpracování této bakalářské práce. Do dalšího grafického zpracování údajů tak byly zobrazeny pouze autorkou níže vybrané finanční služby. Ostatní jsou uvedené v příloze této bakalářské práce.

⁸⁸ *Banky a finanční služby* [online]. Praha : Seznam.cz, 2013 [cit. 2013-10-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby>>.

6.1 Bankovní a spořitelní služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje

Ve Středočeském kraji jsou k dispozici obyvatelům různé druhy bankovních a spořitelních subjektů. Dle názoru autorky, je zde poměrně vysoká koncentrace bankovních subjektů.

Tabulka 3: Přehled počtu poboček bank⁸⁹

Region	Počet bank	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jednu banku
Benešov	15	96 076	6 405
Beroun	13	87 479	6 729
Kladno	22	160 379	7 290
Kolín	13	97 425	7 494
Kutná Hora	13	74 243	5 711
Mělník	12	104 003	8 667
Mladá Boleslav	23	124 663	5 420
Nymburk	17	95 685	5 629
Praha – východ	18	157 856	8 770
Praha – západ	16	129 994	8 125
Příbram	15	113 949	7 597
Rakovník	7	55 292	7 899
Celkem	184	1 297 044	7 049

Největší počet poboček bank v jednotlivých regionech Středočeského kraje se nachází v regionu Mladá Boleslav. Zde na jednu banku připadá celkem 5 420 obyvatel. Naopak nejmenší počet poboček bank se nachází v regionu Rakovník. Zde je umístěno celkem 7 poboček. Na jednu pobočku tak připadá celkem 7 899. Nejvíce obyvatel na jednu banku připadá v regionu Praha – východ, což odpovídá 8 667 obyvatel na jednu pobočku. Naopak nejméně obyvatel na jednu banku připadá v regionu Mladá Boleslav. Zde na jednu pobočku připadá celkem 5 420 obyvatel.

Nejčastější zastoupení poboček bank v jednotlivých regionech mají pobočky banky České spořitelny, a. s. Z celkového počtu 184 poboček bank náleží 74 právě České spořitelně, což odpovídá 40,21 % ze všech poboček. Největší počet poboček je umístěn v regionu Praha – západ, kde jich je umístěno celkem 10. Naopak nejméně poboček České spořitelny je umístěno v regionu Rakovník. V tomto regionu jsou umístěny pouze dvě pobočky této banky. Vzhledem k nízkému počtu umístěných bank

⁸⁹ *Vlastní průzkum.*

v tomto regionu můžeme říci, že je zde potenciál pro vznik nových poboček bank, které by byly k dispozici obyvatelům tohoto regionu. Potenciál pro vznik nových poboček bank můžeme vidět také v regionu Mělník, kde je vzhledem k počtu obyvatel umístěno také poměrně malé množství bankovních subjektů.

Jak již bylo výše řečeno, vzhledem k ostatním regionům se v regionu Rakovník nachází nejmenší počet umístěných bank. Dle názoru autorky je tímto důvodem hustota osídlení tohoto regionu, která je podle Českého statistického úřadu nejnižší v rámci kraje. Jedná se o region, ve kterém žije nejméně obyvatel a působí zde nejméně ekonomických subjektů. Za poměrně bohatý region můžeme považovat Prahu – východ a Mladou Boleslav. Region Praha – východ se se svou hustotou osídlení řadí mezi nejlidnatější regiony s nejvyšším počtem ekonomických subjektů. Jelikož tento region přiléhá k hlavnímu městu Praze, je pro něj nejen zdrojem pracovních míst, ale také zdrojem průmyslu a stavebnictví.

Tabulka 4: Přehled počtu bankomatů⁹⁰

Region	Počet bankomatů	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jeden bankomat
Benešov	28	96 076	3 431
Beroun	28	87 479	3 124
Kladno	54	160 379	2 970
Kolín	37	97 425	2 633
Kutná Hora	26	74 243	2 856
Mělník	33	104 003	3 152
Mladá Boleslav	54	124 663	2 309
Nymburk	36	95 685	2 658
Praha – východ	49	157 856	3 222
Praha – západ	32	129 994	4 062
Příbram	39	113 949	2 922
Rakovník	14	55 292	3 949
Celkem	430	1 297 044	3 016

Z výše zobrazené tabulky je patrné, že největší počet umístěných bankomatů se nachází v Mladé Boleslavi a v Kladně. V Mladé Boleslavi je umístěno celkem 54 bankomatů. Na jeden bankomat tak připadá celkem 2 309 obyvatel. V regionu Kladno je umístěno také 54 bankomatů a na jeden bankomat tak již připadá celkem 2 970 obyvatel. Naopak nejmenší počet bankomatů je umístěn v regionu

⁹⁰ *Vlastní průzkum.*

Rakovník. V tomto regionu je umístěno celkem 14 bankomatů. Na jeden bankomat tak připadá celkem 3 949 obyvatel. Opět nejpočetnější zastoupení bankomatů v jednotlivých regionech, tak i celém Středočeském kraji, má Česká spořitelna, a. s. Disponuje zde celkem se 160 bankomaty, což odpovídá 37 % z celkového počtu bankomatů. Nejvíce bankomatů má Česká spořitelna umístěno v Mladé Boleslavi, zde se nachází celkem 23 bankomatů. Naopak nejméně umístěných bankomatů se nachází v regionu Rakovník. V tomto regionu disponuje Česká spořitelna pouze s pěti bankomaty.

Dle názoru autorky opět můžeme říci, že důvodem toho zjištění je především nejnižší hustota osídlení regionu Rakovník v rámci Středočeského kraje. Tyto údaje však také korespondují s předchozími údaji o počtu umístěných bank. Mladou Boleslav můžeme vnímat jako poměrně bohatý region s třetí nejnižší mírou nezaměstnanosti, který je především známý v oblasti automobilového průmyslu.

Tabulka 5: Přehled počtu stavebních spořitelen⁹¹

Region	Počet stavebních spořitelen	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jednu spořitelnu
Benešov	4	96 076	24 019
Beroun	3	87 479	29 160
Kladno	5	160 379	32 076
Kolín	3	97 425	32 475
Kutná Hora	6	74 243	12 374
Mělník	5	104 003	20 801
Mladá Boleslav	4	124 663	31 166
Nymburk	7	95 685	13 669
Praha – východ	4	157 856	39 464
Praha – západ	1	129 994	129 994
Příbram	6	113 949	18 992
Rakovník	3	55 292	18 431
Celkem	51	1 297 044	25 432

Největší počet umístěných stavebních spořitelen se nachází v regionu Nymburk. Zde na jednu stavební spořitelnu připadá celkem 13 669 obyvatel. Naopak nejmenší počet těchto subjektů je umístěn v regionu Praha – západ. Zde je pouze jedna stavební spořitelna, a to pobočka Modré pyramidy, a. s. Na jednu pobočku tak připadají všichni obyvatelé žijící v tomto regionu. Můžeme říci, že v tomto regionu je potenciál pro vznik nových subjektů, které by zde provozovaly tento druh finančních služeb.

⁹¹ *Vlastní průzkum.*

Nejčetnější zastoupení poboček stavebních spořitelen v celém Středočeském kraji má stavební spořitelna Modrá pyramida, a. s. V tomto kraji se nachází celkem 26 poboček této spořitelny, což představuje téměř 51 % z celkového počtu všech stavebních spořitelen. Naopak nejméně početné zastoupení ve Středočeském kraji má Raiffeisen stavební spořitelna, a. s. Zde se nachází 10 poboček této spořitelny, což představuje 19,6 % z celkového počtu poboček.

Jak je z průzkumu autorky zřejmé, počty stavebních spořitelen se v jednotlivých regionech Středočeského kraje příliš výrazně neliší. Nejzajímavější počet se dle názoru autorky může zdát počet stavebních spořitelen v regionu Praha – západ, kde je umístěna pouze jedna pobočka stavební spořitelny. I přestože je tento region rozlohou nejmenší, patří k nejbohatším regionům ve Středočeském kraji, jak už s ohledem na vysoký počet ekonomických subjektů nebo druhou nejnižší registrovanou mírou nezaměstnanosti. Jelikož tomuto regionu přiléhá hlavní město Praha, můžeme předpokládat, že obyvatelé využívají služby stavebních spořitelen v Praze, která je všeobecně zdrojem velké nabídky nejrůznějších služeb.

6.2 Pojišťovací služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje

Pojišťovací instituce patří k významným subjektům v ekonomice. Vzhledem k ostatním krajům v České republice je ve Středočeském kraji poměrně vysoká nabídka těchto služeb. K tomuto kraji můžeme také přiřadit ještě kraj Jihomoravský a Moravskoslezský, kde je také vysoká koncentrace pojišťovacích služeb. Naopak nejméně těchto služeb nalezneme v kraji Karlovarském.

Tabulka 6: Přehled počtu komerčních pojišťoven⁹²

Region	Počet pojišťoven	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jednu pojišťovnu
Benešov	13	96 076	7 390
Beroun	12	87 479	7 290
Kladno	17	160 379	9 434
Kolín	12	97 425	8 119
Kutná Hora	10	74 243	7 424
Mělník	14	104 003	7 429
Mladá Boleslav	20	124 663	6 233
Nymburk	17	95 685	5 629
Praha – východ	14	157 856	11 275
Praha – západ	6	129 994	21 666
Příbram	15	113 949	7 597
Rakovník	8	55 292	6 912
Celkem	158	1 297 044	8 209

Zjištěné výsledky ukazují, že největší počet komerčních pojišťoven se nachází v regionu Mladá Boleslav. Zde je umístěno celkem 20 pojišťoven. Na jednu pojišťovnu tak připadá celkem 6 223 obyvatel z tohoto regionu. Naopak nejmenší počet komerčních pojišťoven se nachází v regionu Praha – západ. V tomto regionu je umístěno celkem 6 pojišťoven a na jednu pojišťovnu tak připadá 21 666 obyvatel. Vzhledem k počtu obyvatel a počtu komerčních pojišťoven, můžeme říci, že v regionu Praha – západ je potenciál pro vznik nových pojišťovacích subjektů.

Nejčtenější zastoupení pojišťoven patří České pojišťovně, a. s. Z celkového počtu 158 zjištěných pojišťoven, se ve Středočeském kraji nachází 65 poboček právě České pojišťovny, což představuje 41 % z celkového počtu. Nejvíce poboček této pojišťovny se nachází v regionu Praha – východ, zde má Česká pojišťovna umístěno celkem 8 svých poboček. Naopak nejmenší zastoupení poboček má Česká podnikatelská pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group. Ve Středočeském kraji se nachází pouze 7 poboček této pojišťovny.

Z toho průzkumu vyplynulo, že region Rakovník se opět řadí k těm regionům, kde se nachází nejméně finančních služeb, v tomto případě komerčních pojišťoven. K tomuto regionu patří také region Praha – západ. Jak již bylo výše řečeno, Rakovník je nejméně osídlený region ve Středočeském kraji s poměrně vysokou mírou nezaměstnanosti. Zajímavé zjištění opět vyplývá z počtu umístěných komerčních

⁹² *Vlastní průzkum.*

pojišťoven v regionu Praha – západ. I přestože patří ke třetímu nejlidnatějšímu regionu, nachází se tu pouze 6 těchto subjektů. V případě tohoto regionu, dle názoru autorky můžeme opět uvažovat nad tím, že důvodem nízkého počtu komerčních pojišťoven je přiléhající hlavní město Praha, ve kterém je obecně vysoká koncentrace služeb.

Tabulka 7: Přehled počtu pojišťovacích makléřských společností⁹³

Region	Počet makléřských společností	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jednu společnost
Benešov	1	96 076	96 076
Beroun	0	87 479	0
Kladno	7	160 379	22 911
Kolín	4	97 425	24 356
Kutná Hora	4	74 243	18 561
Mělník	1	104 003	104 003
Mladá Boleslav	3	124 663	41 554
Nymburk	8	95 685	11 961
Praha – východ	5	157 856	31 571
Praha – západ	5	129 994	25 999
Příbram	10	113 949	11 395
Rakovník	2	55 292	27 646
Celkem	50	1 297 044	25 940

V případě pojišťovacích a makléřských společností se nejedná jen o tyto subjekty, ale také o fyzické osoby, které poskytují služby pojišťovacího makléře. Jak je z tabulky patrné nejvíce těchto makléřských služeb najdeme v regionu Příbram. Zde poskytuje tyto služby 10 subjektů, což představuje 20 % z celkového počtu zjištěných subjektů. Na jeden tento subjekt tak připadá celkem 11 395 obyvatel v tomto regionu. Jak je z tabulky patrné pouze region Beroun nenabízí pro své obyvatele tyto makléřské služby. Zde se nenachází fyzické osoby ani žádné makléřské společnosti. Vzhledem k tomu, že se v tomto regionu nenachází ani jedna tato společnost, můžeme říci, že je zde potenciál pro vznik těchto finančních služeb. Obdobně je tomu také v regionu Benešov a Mělník. S ohledem na nízký počet makléřských společností, se zde nabízí možnost rozvoje těchto služeb.

⁹³ *Vlastní průzkum.*

Tabulka 8: Přehled počtu zdravotních pojišťoven⁹⁴

Region	Počet zdravotních pojišťoven	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jednu pojišťovnu
Benešov	7	96 076	13 725
Beroun	6	87 479	14 580
Kladno	5	160 379	32 076
Kolín	2	97 425	48 713
Kutná Hora	4	74 243	18 561
Mělník	5	104 003	20 801
Mladá Boleslav	3	124 663	41 554
Nymburk	5	95 685	19 137
Praha – východ	3	157 856	52 619
Praha – západ	0	129 994	0
Příbram	3	113 949	37 983
Rakovník	4	55 292	13 823
Celkem	47	1 297 044	27 596

Z výzkumu vyplynulo, že nejvíce poboček zdravotních pojišťoven se nachází v regionu Benešov. Zde jich je umístěno celkem 7. Na jednu pojišťovnu tak připadá celkem 13 725 obyvatel z tohoto regionu. Dále bylo zjištěno, že pouze v regionu Praha – západ se nenachází pobočka žádné zdravotní pojišťovny. Vzhledem k tomu, že v tomto regionu není nabídka těchto služeb, je zde potenciál pro vznik nových poboček zdravotních pojišťoven, které by zde byly k dispozici obyvatelům v tomto regionu.

Nejčetnější zastoupení zdravotních pojišťoven ve Středočeském kraji má Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky. Tato pojišťovna má zde celkem 17 poboček, což představuje 36 % z celkového počtu zdravotních pojišťoven. Naopak nejméně početné zastoupení má Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky, která se nachází pouze v regionu Benešov.

Jak je z tabulky patrné, průzkum ukázal, že počty zdravotních pojišťoven se v jednotlivých regionech příliš neliší. Výrazné zjištění vyplývá z regionu Praha – západ, kde se i přes výrazně ekonomicky vyspělý region nenachází pobočky zdravotních pojišťoven. Dle názoru autorky se můžeme domnívat, že finanční služby v podobě zdravotních pojišťoven jsou v tomto případě soustředěny do hlavního města Prahy.

⁹⁴Vlastní průzkum.

Tabulka 9: Přehled počtu zástupců pojišťoven (pojišťovacích poradců)⁹⁵

Region	Počet poradců	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jednoho poradce
Benešov	33	96 076	2 911
Beroun	19	87 479	4 604
Kladno	27	160 379	5 940
Kolín	39	97 425	2 498
Kutná Hora	30	74 243	2 475
Mělník	36	104 003	2 889
Mladá Boleslav	38	124 663	3 281
Nymburk	17	95 685	5 629
Praha – východ	41	157 856	3 850
Praha – západ	25	129 994	5 200
Příbram	40	113 949	2 849
Rakovník	11	55 292	5 027
Celkem	356	1 297 044	3 643

Z analýzy počtu zástupců pojišťoven lze konstatovat, že nejvíce těchto poradců působí v regionu Praha – východ. Podle počtu obyvatel tak na jednoho pojišťovacího poradce v tomto regionu připadá celkem 3 850 obyvatel. Naopak nejméně pojišťovacích poradců působí v regionu Rakovník. Tento zjištěný údaj také koresponduje s údajem o nejnižším počtu obyvatel v tomto regionu. Podle počtu obyvatel v regionu Rakovník tak připadá na jednoho pojišťovacího poradce 5 027 obyvatel. Tyto přepočtené výpočty by však byly reálné pouze v případě, že by všichni obyvatelé využívali tyto služby, což není možné vzhledem k tomu, že do počtu obyvatel jsou zahrnuty všechny věkové kategorie. Nepředpokládáme tak, že například osoby mladší 18 let budou služby pojišťovacích poradců využívat.

Nejčetnější zastoupení pojišťovacích zástupců má pojišťovna Allianz. Bylo zjištěno, že tato pojišťovna má ve Středočeském kraji celkem 124 zástupců, což představuje téměř 35 % z celkového počtu poradců. Nejčastější zastoupení poradců najdeme v regionu Příbram, kde působí celkem 25 zástupců pojišťovny Allianz. Nejmenší zastoupení pojišťovacích poradců nabízí Wüstenrot stavební spořitelna, a. s. Ve Středočeském kraji působí pouze 7 zástupců této pojišťovny.

Jak již bylo výše zmíněno, nejvíce pojišťovacích poradců působí v regionu Praha – východ. Tento region se řadí k nejhustěji osídleným regionům ve Středočeském kraji. Dle názoru autorky může být tento fakt důvodem, proč zde působí nejvíce

⁹⁵ *Vlastní průzkum.*

pojišťovacích poradců. Opět můžeme vidět, že v Rakovníku působí těchto subjektů nejméně, což odpovídá faktu o nejnižším počtu obyvatel, kteří zde žijí.

6.3 Finanční poradenství v jednotlivých regionech Středočeského kraje

Využívat služeb finančního poradce je v dnešní době již běžnou záležitostí. Lidé jsou ochotni svěřit své prostředky do rukou specialistů, kteří se v tomto oboru vyznají a dokážou jim poradit, jak tyto prostředky správně zhodnotit. Opět můžeme říci, že ve Středočeském kraji vzhledem k ostatním krajům je poměrně vysoká nabídka služeb finančních poradců, kteří poskytují nejrůznější druhy finančního poradenství. K tomuto kraji opět můžeme přiřadit také Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. Nejméně těchto služeb nabízí kraj Karlovarský.

Tabulka 10: Přehled počtu finančního poradenství⁹⁶

Region	Dluhové poradenství	Investiční poradenství	Poradenství v oblasti dotací EU	Ekonomické poradenství	Ostatní finanční poradenství	Poradenství v krizovém managementu
Benešov	1	1	2	2	19	0
Beroun	1	1	1	1	25	0
Kladno	2	2	2	2	23	0
Kolín	1	0	7	2	44	0
Kutná Hora	1	0	1	2	21	0
Mělník	1	2	1	2	23	0
Mladá Boleslav	2	2	2	2	25	0
Nymburk	2	1	2	2	33	0
Praha – východ	0	1	3	3	29	2
Praha – západ	1	0	2	1	16	0
Příbram	0	0	2	2	18	0
Rakovník	0	0	0	0	7	0
Celkem	12	10	25	21	283	2

Pokud se zaměříme na jednotlivé druhy finančního poradenství vyjma ostatního finančního poradenství, uvedeného v tabulce zjistíme, že nejvíce subjektů působí

⁹⁶ *Vlastní průzkum.*

v oblasti poradenství dotací EU. Jedná se jak o fyzické tak i právnické osoby, které poskytují poradenství v oblasti poskytování dotací z dotačních programů Evropské unie. Nejvíce těchto subjektů působí v regionu Kolín. Naopak žádný tento subjekt nenajdeme v regionu Rakovník. Vlastní výzkum ukázal, že služby v oblasti krizového managementu najdeme pouze v regionu Praha – východ. Jedná se o subjekty poskytující poradenství v oblasti služeb poradce pro obchod a marketing, krizový management a krizové řízení.

Do kolonky ostatní finanční poradenství patří opět jak právnické tak i fyzické osoby poskytující tyto služby. Jak je z tabulky patrné, těchto služeb je ve všech regionech poskytováno nejvíce. Nejčastěji působí v jednotlivých regionech tyto subjekty:

- Broker Consulting, a. s.,
- Datalife, s. r. o.,
- Partners financial services, s. r. o.,
- SMS finanční poradenství, a. s.

Těchto subjektů nalezneme nejvíce v regionu Kolín. Zde působí celkem 44 subjektů poskytujících tyto služby. Naopak nejméně těchto subjektů nalezneme v regionu Rakovník. Zde jich je umístěno pouze sedm, což jak již bylo v této práci několikrát zmíněno, koresponduje s údajem o nejmenším počtu obyvatel v tomto regionu. To může být důvod, proč zde působí nejméně těchto subjektů. I přestože v tomto regionu žije nejméně obyvatel, nabízí se zde prostor pro vznik chybějících druhů poradenství.

6.4 Účetní služby v jednotlivých regionech Středočeského kraje

Opět můžeme říci, že Středočeský kraj spolu s Jihomoravským a Moravskoslezským krajem patří k těm krajům, ve kterém se nachází nejvíce subjektů, poskytující tento druh služeb. Naopak nejmenší zastoupení těchto služeb je nabízeno v kraji Karlovarském.

Tabulka 11: Přehled počtu subjektů poskytující vedení účetnictví a daňové evidence⁹⁷

Region	Počet subjektů	Počet obyvatel	Počet obyvatel na jeden subjekt
Benešov	49	96 076	1 961
Beroun	67	87 479	1 306
Kladno	124	160 379	1 293
Kolín	63	97 425	1 546
Kutná Hora	38	74 243	1 954
Mělník	71	104 003	1 465
Mladá Boleslav	71	124 663	1 756
Nymburk	52	95 685	1 840
Praha – východ	162	157 856	974
Praha – západ	105	129 994	1 238
Příbram	56	113 949	2 035
Rakovník	28	55 292	1 975
Celkem	886	1 297 044	1 464

Z výzkumu autorky vyplynulo, že nejvíce subjektů působí v regionu Praha – východ. Zde jich provozuje svou činnosti celkem 162 a na jeden tento subjekt tak připadá 974 obyvatel. Z celkového počtu těchto subjektů tak působí 18 % v tomto regionu. Naopak nejmenší zastoupení těchto účetních služeb najdeme v regionu Rakovník. Zde je umístěno pouze 28 subjektů a na jeden tento subjekt tak připadá celkem 1 975 obyvatel. Jedná se jak o fyzické tak i právnické osoby poskytující tyto služby.

Z toho průzkumu opět můžeme konstatovat, že regiony Praha – východ a Praha – západ patří i z hlediska těchto služeb k nejnávštěvnějším regionům v tomto kraji. K těmto regionům zde také náleží Kladno. Výše zmíněným regionům patří první tři místa v počtu ekonomických subjektů, které v jednotlivých regionech působí, což je možné dle názoru autorky vnímat jako důvod, nejvyšších počtů účetních subjektů, které zde působí a poskytují těmto firmám své služby. Se svojí hustotou osídlení se tyto regiony také řadí ke třem nejlidnatějším regionům.

⁹⁷ *Vlastní průzkum.*

Tabulka 12: Ostatní účetní služby⁹⁸

Region	Auditoři	Účetní poradenství	Daňové poradenství	Mzdové poradenství	Offshore poradenství	Komora certifikovaných účetních
Benešov	4	1	38	0	0	4
Beroun	4	4	24	5	0	4
Kladno	6	4	46	4	0	7
Kolín	3	8	19	5	0	2
Kutná Hora	5	3	24	0	0	0
Mělník	3	3	30	3	0	9
Mladá Boleslav	2	2	37	2	1	1
Nymburk	1	3	31	0	0	3
Praha – východ	3	3	63	2	0	9
Praha – západ	3	8	74	3	0	9
Příbram	16	5	47	2	0	1
Rakovník	4	3	9	0	0	0
Celkem	54	47	442	26	1	49

Poměrně značný rozdíl u ostatních účetních služeb je patrný ve druhém sloupci, kde jsou uvedené počty auditorů. V regionu Příbram jich působí 16, což představuje 29,63 % z celkového počtu 54 auditorů. Služba daňové poradenství poskytuje největší nabídku v regionu Praha – západ. Zde působí celkem 74 poradců. Naopak nejméně jich nalezneme v regionu Rakovník. Jestliže se podíváme na službu mzdové poradenství, zjistíme, že v některých regionech tato služba chybí. Nejvíce těchto poradců působí v regionech Beroun a Kolín. Z předposledního sloupce můžeme vidět, že pouze region Mladá Boleslav nabízí službu offshore poradenství. Poslední sloupec uvádí počet certifikovaných účetních. Zde je vidět, že nejvíce jich působí v regionech Mělník, Praha – východ, Praha – západ. Naopak v Kutné Hoře a v Rakovníku nepůsobí ani jeden certifikovaný účetní.

Z tohoto průzkumu opět vychází region Rakovník jako region, ve kterém je nejmenší nabídka výše zmíněných služeb. Nejenže v Rakovníku žije nejméně obyvatel, ale působí zde také nejmenší počet ekonomických subjektů, které by mohly být potenciálními klienty účetních subjektů. Dle názoru autorky je toto zjištění příčinou, proč zde působí nejméně dalších účetních služeb.

⁹⁸ *Vlastní průzkum.*

7 ZHODNOCENÍ FINANČNÍCH SLUŽEB V REGIONU PŘÍBRAM

V této části bakalářské práce se autorka zaměřila hlavně na sumarizaci zjištěných informací a chybějících finančních služeb v regionu Příbram vzhledem k ostatním regionům Středočeského kraje.

7.1 Zhodnocení bankovních a spořitelních služeb

Z autorčina výzkumu vyplynulo, že se v Příbrami nenachází pobočka Raiffeisen bank, a. s. stejně tak jako v regionu Benešov, Kutná Hora, a Nymburk. Dále s porovnáním v ostatních regionech Středočeského kraje bylo zjištěno, že pouze v regionu Mladá Boleslav se nachází tyto pobočky bank: Equa bank, a. s., LBBW Bank, a. s., a BRE Bank SA., organizační složka státu. Bylo tedy zjištěno, že tyto banky nemají v regionu Příbram žádnou svou pobočku. Další bankou, která v regionu Příbram chybí v porovnání s ostatními regiony, je pobočka banky Oberbank AG. Tato banka má své pobočky pouze v Kladně a v Mladé Boleslavi.

V regionu Příbram se dále s porovnáním s ostatními regiony nenachází žádné družstevní záložny. „Jedná se o nebankovní finanční instituce, které jsou známé jako kempeličky. Svým členům nabízejí běžné účty a nejčastěji spořicí a termínované vklady s vyšším zhodnocením než je možné získat u bank. Ovšem, až po zaplacení členského příspěvku, se členové stávají klientem.“⁹⁹ Tyto družstevní záložny se nacházejí pouze v těchto regionech: Kladno, Kolín a Mladá Boleslav. Vzhledem k ostatním regionům nenajdeme v příbramském regionu také finanční skupiny. Ty jsou umístěny pouze v těchto regionech: Kolín, Mladá Boleslav a Praha – západ.

Vzhledem k povaze zjištěných údajů můžeme dle názoru autorky konstatovat, že region Příbram není pro malé a střední banky příliš atraktivní. Klienti tak mají možnost využívat služeb z nabídky největších českých bank. Jelikož nejčetnější zastoupení patří v tomto regionu České spořitelně, a. s., můžeme tak předpokládat, že klienti využívají nejčastěji služeb právě této banky.

⁹⁹ *Co jsou družstevní záložny* [online]. Praha : Partners media, 2013 [cit. 2013- 10-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.penize.cz/80302-co-jsou-druzstevni-zalozny>>.

7.2 Zhodnocení pojišťovacích služeb

Z autorčina výzkumu bylo zjištěno, že se v regionu Příbram nachází pobočky těchto komerčních pojišťoven: Česká pojišťovna, a. s., Generali pojišťovna, a. s., Kooperativa pojišťovna a. s., Vienna Insurance Group, Uniqua pojišťovna, a. s., ČSOB pojišťovna, a. s., Česká podnikatelská pojišťovna, Vienna Insurance Group, a. s., Pojišťovna České spořitelny, a. s. Vienna Insurance Group. U pojišťovny Allianz, a. s. a Hasičské vzájemné pojišťovny jsou uvedeny pouze její zástupci. V porovnání s ostatními regiony ve Středočeském kraji v regionu Příbram nepůsobí zástupci těchto pojišťoven: Axa životní pojišťovna, a. s., Amcico pojišťovna, a. s., D. A. S. pojišťovna právní ochrany, a. s. Zástupci Axa životní pojišťovny působí pouze v regionu Beroun. Zástupce Amcico pojišťovny nalezneme v regionech Kolín a Nymburk. Zástupci D. A. S. pojišťovny působí pouze v regionech Nymburk a Mladé Boleslavi.

Dále v regionu Příbram působí pobočky těchto zdravotních pojišťoven: Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR a Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky. V porovnání s ostatními regiony zde nejsou umístěny pobočky těchto pojišťoven: Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, která je umístěna pouze v regionech Benešov a Beroun, dále Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, která působí také pouze v okresech Benešov a Beroun, dále Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky, která je umístěna pouze v regionu Beroun. Dále se v regionu Příbram nenachází pobočky Zaměstnanecké pojišťovny škoda, které jsou umístěny pouze v regionech Mladá Boleslav a Nymburk.

Likvidace pojistných událostí je další finanční služba, uvedená jako položka ve složce Pojišťovací služby, kterou nenalezneme v regionu Příbram. Z výzkumu bylo zjištěno, že tyto služby poskytují pouze regiony Benešov, Mělník a Praha východ. „Jedná se především o služby pojistných událostí, které se vztahují k silničním motorovým vozidlům.“¹⁰⁰

S ohledem na počet subjektů v této oblasti a vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji můžeme zhodnotit region Příbram jako region s poměrně vysokou nabídkou pojišťovacích služeb. Opět můžeme konstatovat, že jsou zde nabízeny převážně služby největších českých pojišťoven. Autorka v regionu Příbram především hodnotí pozitivně malé a střední podniky v oblasti makléřských společností, kterých působí zde s ohledem na ostatní regiony nejvíce.

¹⁰⁰ *Likvidace pojistných událostí* [online]. Praha : Seznam.cz, 2013 [cit. 2013-10-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby/Pojistovaci-sluzby/Likvidace-pojistnych-udalosti?regionsSelected=kraj-stredocesky&districtsSelected=benesov&districtsSelected=praha-vychod&districtsSelected=melnik>>.

7.3 Zhodnocení finančního poradenství

Podnikatelské prostředí v regionu Příbram v oblasti finančního poradenství není vzhledem k ostatním regionům příliš atraktivní. Autorka z výzkumu zjistila, že celková nabídka těchto služeb se zde vzhledem k ostatním regionům pohybuje pod průměrem.

Ve vztahu k ostatním regionům Středočeského kraje můžeme z dat vyčíst, že na Příbramsku se nenachází subjekty, které poskytují investiční a dluhové poradenství. Dále, jak již bylo výše zmíněno, zde nepůsobí subjekty poskytující poradenství v oblasti krizového managementu. Jestliže se podíváme na kolonku ostatní finanční poradenství (viz příloha I), zjistíme, že region Příbram je na druhém místě s nejnižším počtem subjektů poskytující tyto služby. Z nejčastěji vyskytujících se subjektů, které zde již byly zmíněny, působí v regionu Příbram následující:

- Broker Consulting, a. s.,
- SMS finanční poradenství, a.s.

7.4 Zhodnocení účetních služeb

S ohledem na zjištěný počet malých a středních podniků, které poskytují služby vedení účetnictví a daňové evidence, můžeme dle názoru autorky konstatovat, že region Příbram se v této oblasti vzhledem k ostatním regionům pohybuje nad průměrem. Podnikatelské prostředí tak pro obyvatele v těchto službách není příliš rozmanité. Pozitivně můžeme dle názoru autorky vnímat nabídku ostatních účetních služeb. Velice kladně hodnotí autorka především nabídku služeb auditorů. Z výzkumu bylo zjištěno, že tomuto regionu patří prvenství v počtu těchto subjektů. Jak v ostatních regionech Středočeského kraje, tak i v regionu Příbram však nenalezneme nabídku služby offshore poradenství, které nabízí pouze Mladá Boleslav. „Jedná se o poradenství v oblasti zakládání a prodeje společnosti v daňových rájích a ve státech s nízkou administrativní zátěží.“¹⁰¹ Při zhodnocení služby mzdové poradenství bylo zjištěno, že nabídka těchto služeb v jednotlivých regionech není příliš vysoká. „Jedná se o subjekty poskytující zpracování mzdové a personální agentury pro malé i velké organizace.“¹⁰² Tyto subjekty nalezneme v regionu Příbram pouze dva. Obdobně je tomu i v regionech Kolín, Mladá Boleslav a Praha – východ. Vzhledem k tomuto zjištění můžeme dle

¹⁰¹ *Terrinvest* [online]. Praha : Seznam.cz. 2013 [cit. 2013-10-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/detail/2631409-terrinvest-mlada-boleslav-i.html>>.

¹⁰² *Mzdové účetnictví Středočeský kraj* [online]. Praha : Seznam, cz, 2013, [cit. 2013-10-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby/Ucetni-sluzby/Mzdove-ucetnictvi/kraj-stredocesky>>.

názoru autorky konstatovat, že počet těchto subjektů v regionu Příbram je vcelku pozitivní.

7.5 Zhodnocení ostatních finančních služeb

Do ostatních finančních služeb zařadila autorka práce následující druhy: aukce a dražby, investiční fondy, leasingové společnosti, zprostředkování úvěrů a půjček, pohledávkové a likvidační služby, exekutoři, investování, směnárny a finanční úřady.

Ze zjištěných údajů byla jako nejpočetnější skupina subjektů stanovena služba zprostředkování úvěrů a půjček. Nejvíce subjektů poskytující tyto služby působí v regionu Kladno. Zde těchto finančních služeb najdeme 19, což odpovídá 18 % z celkového počtu 103 zjištěných subjektů. Naopak nejméně jich působí opět v regionu Rakovník. Zde najdeme pouze jednu fyzickou osobu, která se zabývá zprostředkováním půjček a úvěrů.

Vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji nechybí v regionu Příbram žádná z výše uvedených služeb. V tomto regionu působí vždy minimálně jeden subjekt, poskytující některou z výše uvedených finančních služeb. I přestože zde vždy minimálně jeden subjekt působí, je nabídka ostatních finančních služeb poměrně nízká (viz příloha I). Podnikatelské prostředí tak v příbramském regionu v této oblasti nehodnotí autorka příliš pozitivně. S ohledem na nízkou nabídku ostatních finančních služeb se ale v tomto regionu nabízí prostor pro vznik nových subjektů, které by například nabízely služby v oblasti pohledávek, směnárny nebo aukcí a dražeb.

7.6 Zhodnocení malého a středního podnikání v jednotlivých regionech Středočeského kraje

Počty malých a středních podniků zde byly zhodnoceny na základě předchozích zjištěných údajů o finančních službách.

Tabulka 13: Podíl malého a středního podnikání v oblasti finančních služeb¹⁰³

Okres	Celkový počet finančních služeb	Z toho MSP	% podíl MSP
Benešov	249	179	71,87 %
Beroun	241	180	74,69 %
Kladno	411	306	74,45 %
Kolín	290	221	76,21 %
Kutná Hora	204	143	70,10 %
Mělník	285	213	74,74 %
Mladá Boleslav	341	235	68,91 %
Nymburk	264	179	67,80 %
Praha - východ	476	386	81,09 %
Praha - západ	328	273	83,23 %
Příbram	299	218	72,91 %
Rakovník	112	75	66,96 %
Celkem	3500	2608	74,51 %

Pokud jde o podíly malých a středních podniků v jednotlivých regionech Středočeského kraje, více než polovina z nich se pohybuje pod průměrem. Tak tomu je i v regionu Příbram. Jak je z vyhodnoceného přehledu zřejmé, údaje o počtech malých a středních podniků přibližně korespondují s výše zjištěnými výsledky. Z výzkumu autorky bylo zjištěno, že největší podíl malých a středních podniků v oblasti finančních služeb se nachází v regionu Praha – západ, zde jich působí 83,23 %. Naopak nejméně těchto podniků působí v regionu Rakovník, kde podíl těchto podniků představuje 66,96 %.

Počty malých a středních podniků autorka získala odečtením těchto položek: banky, bankomaty, stavební spořitelny, komerční pojišťovny, zdravotní pojišťovny a finanční úřady (+ verifikací dalších údajů). V tomto případě se jedná o velké subjekty, které neřadíme do malého a středního podnikání.

Z předchozích hodnocení vybraných druhů služeb bylo zjištěno, že v příbramském regionu se nabídka finančních služeb pohybuje převážně pod průměrnou

¹⁰³ *Vlastní průzkum.*

úrovni. Tak tomu je i v celkové analýze malých a středních podniků. V příbramském regionu vyzdvihuje autorka především malé a střední podniky v oblasti makléřských společností, jejichž nabídka je zde vzhledem k ostatním regionům nejvyšší. Autorka nehodnotí v tomto regionu kladně nabídku ostatních finančních služeb, kam zařadila podle svého výzkumu směnářskou činnost. V příbramském regionu nalezneme tento subjekt pouze jeden. Zde se tedy nabízí prostor pro vznik dalších těchto subjektů. Výzkum vyhodnotil také nedostačující nabídku v oblasti aukcí a dražeb. Opět je v příbramském regionu obyvatelům k dispozici pouze jeden tento subjekt. Z tohoto důvodu zde vzniká prostor pro umístění dalších těchto subjektů, které by obyvatelé Příbramska využívali.

Dle názoru autorky tak můžeme konstatovat, že nabídka malých a středních podniků v oblasti finančních služeb vzhledem k ostatním regionům není na Příbramsku příliš dostačující. Vzniká tak zde potenciál pro rozvoj nových subjektů, zejména v oblasti ostatních finančních služeb poskytovaných malými a středními subjekty, které by v tomto regionu byly obyvatelům k dispozici.

8 VÝZKUM SPOKOJENOSTI S VYBRANÝMI FINANČNÍMI SLUŽBAMI

8.1 Vyhodnocení otázek z dotazníkového šetření

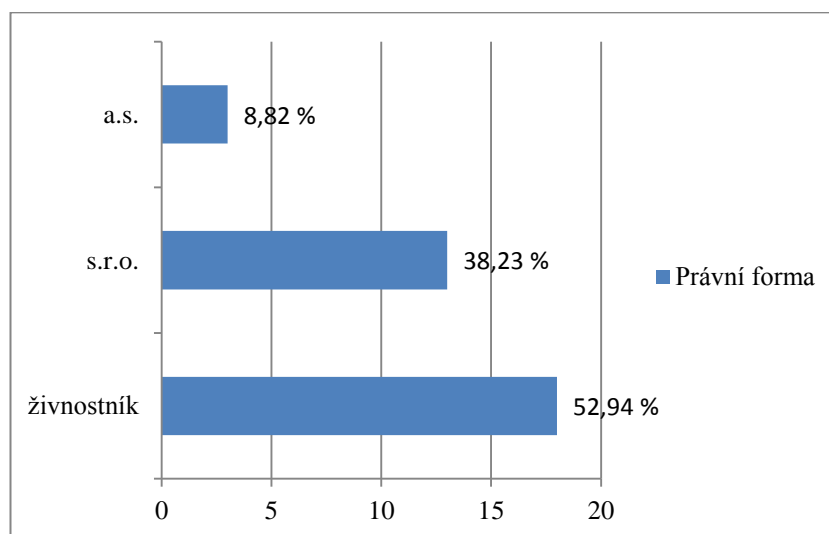
V rámci zhodnocení finančních služeb v příbramském regionu a perspektivy jejich dalšího rozvoje se autorka rozhodla blíže analyzovat jeden ze základních segmentů finančních služeb – účetní služby. Autorka chtěla vybranou problematiku zmapovat a na příkladu finančních služeb naznačit perspektivu v této oblasti podnikání. Pro zjištění stanoveného cíle bylo autorkou sestaveno celkem 11 otázek (viz Příloha II). Každá tato otázka je jednotlivě vyhodnocena a podle potřeby graficky znázorněna vhodným typem grafu nebo tabulky. Cílovou skupinou tohoto výzkumu byli podnikatelé, jak už fyzické nebo právnické osoby (blíže viz kapitola 1 – Cíl a metodika bakalářské práce).

Otázka č. 1: Uveďte svou právní formu podnikání...

- a) živnostník
- b) k. s.
- c) v. o. s.
- d) s. r. o.
- e) a. s.
- f) jiné (uveďte jaké)

Z níže zobrazeného grafu je patrné, že tento dotazník je zkoumán pouze u třech právních forem a to u akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a u fyzických osob tedy živnostníků. Z grafu je zřejmé, že nejvíce dotazovaných respondentů bylo fyzických osob – živnostníků. Z celkového počtu 34 respondentů, tak náleží 52,94 % živnostníkům. Druhou větší početnou skupinou byla právní forma společnost s ručením omezeným. Tato skupina představuje celkem 38,23 %. Poslední skupinu respondentů tvoří akciové společnosti, kterých bylo pouhých 8,82 %.

Graf 5: Právní forma podnikání¹⁰⁴

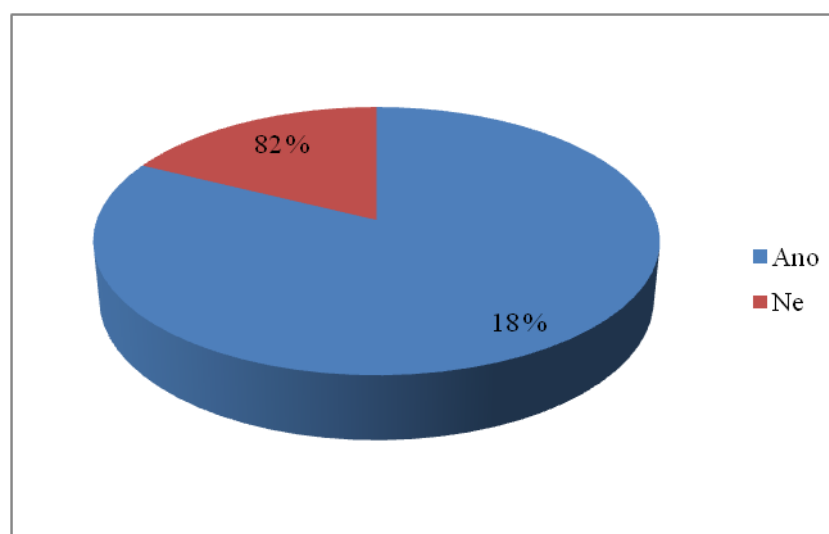

Otázka č. 2: Je sídlo Vaší firmy umístěno v Příbrami?

- a) ano
- b) ne (uveďte kde)

Celkem 82 % dotazovaných respondentů uvedlo, že jejich firma působí v samotném městě Příbram. Ostatních 18 % podnikatelů označili, že podnikají v jiném městě než v Příbrami. Tito respondenti odpověděli, že podnikají v následujících městech: Praha, Beroun, Dobříš a Uzenice.

Graf 6: Sídlo firmy¹⁰⁵

¹⁰⁴ Vlastní průzkum.

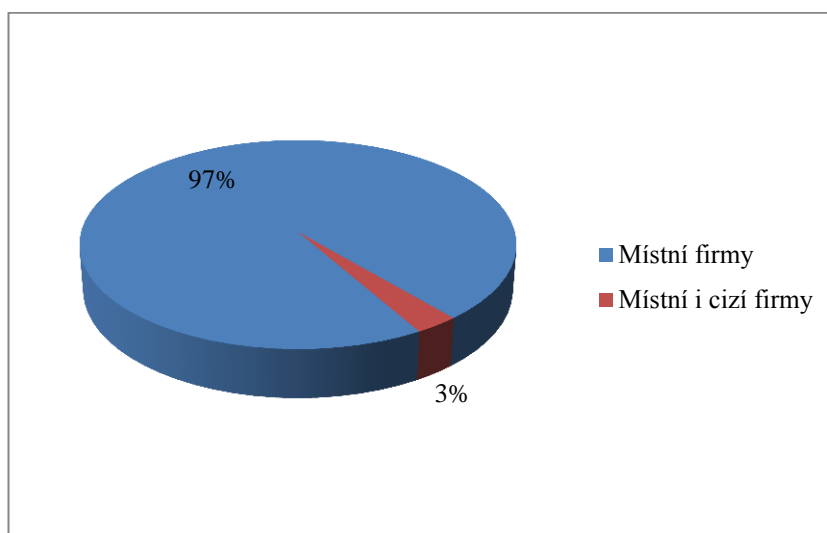
¹⁰⁵ Vlastní průzkum.

Otázka č. 3: Využíváte místních firem, které Vám poskytují účetní služby?

- a) ano, využívám místních firem (Příbram)
- b) využívám místní i cizí firmy
- c) využívám pouze cizí firmy
- d) nevyžívám

Jak je z níže zobrazeného grafu patrné, 97 % respondentů odpovědělo, že využívá pouze účetní firmy, které působí ve městě Příbram. Pouze 3 % respondentů odpověděla, že využívají firmy působící v Příbrami, ale také i firmy, které nemají sídlo podnikání v tomto městě.

Graf 7: Využití místních firem¹⁰⁶

Otázka č. 4: Uveďte, z jakých zdrojů jste získal/a informaci o Vašem současném poskytovateli účetních služeb (možnost zaškrtnutí více odpovědí)...

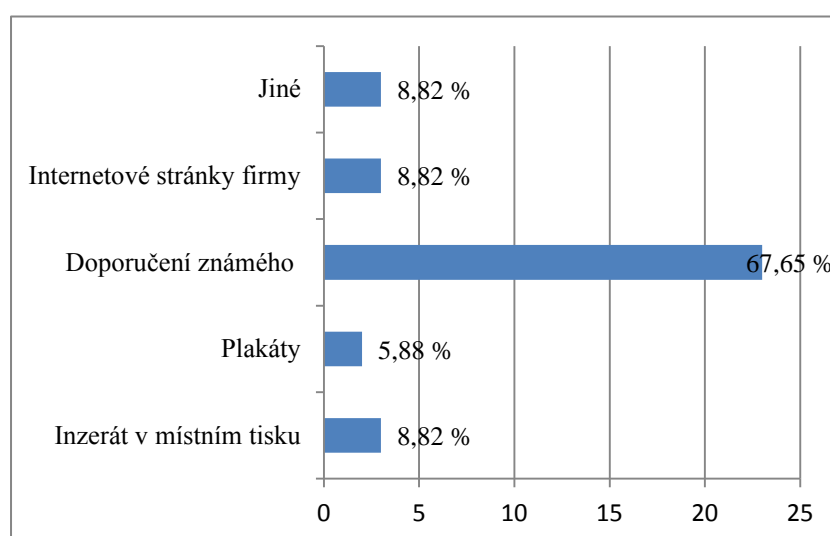
- a) inzerát v místním tisku
- b) reklama v rádiu
- c) plakáty
- d) doporučení známého
- e) internetové stránky firmy
- f) jiné

Jak je z níže zobrazeného grafu patrné, nejčastějším zdrojem bylo doporučení známého. Tuto odpověď označilo 67,65 % respondentů. Celkem 8,82 % respondentů

¹⁰⁶ Vlastní průzkum.

uvedlo, že získali informace z inzerátu v místním tisku, z internetových stránek firmy. Stejně procento respondentů uvedlo, že získalo informace o svém poskytovateli služeb z jiných zdrojů než z těch, které byly uvedeny jako možnosti odpovědí v dotazníku. Dva z těchto dotazovaných uvedli, že se o svém poskytovateli služeb dozvěděli prostřednictvím inzerátu na finančním úřadě a jeden respondent uvedl, že získal informaci na školení. Jako další možnost zdroje informací uvedli respondenti plakáty. Tuto možnost označili celkem dva respondenti, což odpovídá téměř 6 % z celkového počtu 34 dotazovaných respondentů.

Graf 8: Zdroj informace o poskytovateli služeb¹⁰⁷

Otázka č. 5: Jaké účetní služby využíváte?

(možnost zaškrtnutí více odpovědí)

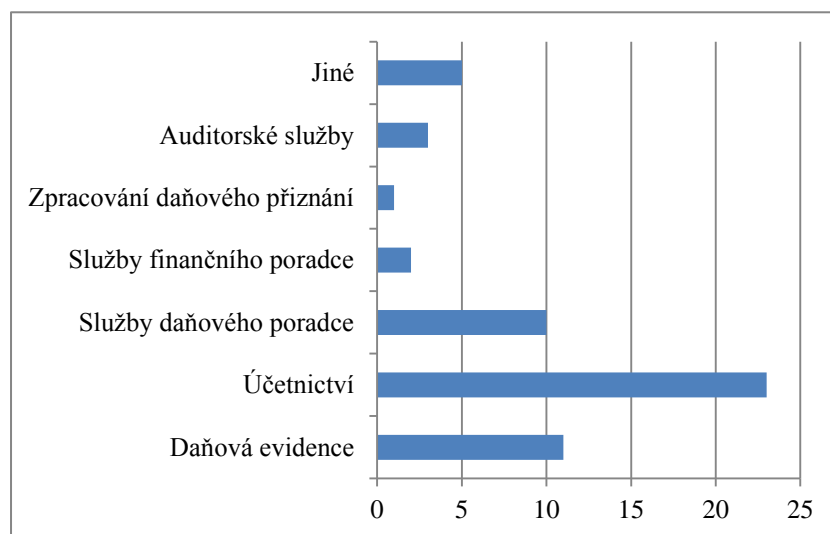
- a) vedení daňové evidence (jednoduché účetnictví)
- b) vedení účetnictví
- c) služby daňového poradce
- d) služby finančního poradce
- e) pouze zpracování daňového přiznání
- f) auditorské služby
- g) jiné

Z níže zobrazeného grafu je patrné, že dotazovaní nejvíce využívají službu vedení účetnictví. Tuto službu využívá celkem 67,64 % dotazovaných. Další nejvíce označovanou službou bylo vedení daňové evidence, jenž využívá celkem

¹⁰⁷ Vlastní průzkum.

32,35 % respondentů. Služeb daňového poradce využívá celkem 10 respondentů. Další službu, kterou respondenti uvedli, že využívají, jsou služby finančního poradce, které využívají pouze dva dotazovaní. Jeden respondent uvedl, že si nechává zpracovávat pouze daňové přiznání. Z dotazníku dále vyplynulo, že auditorské služby využívají tři respondenti. Z grafu je zřejmé, že pět dotazovaných respondentů uvedlo, že využívají i jiné služby, než ty, které byly nabídnuty v dotazníku. Těchto pět respondentů uvedlo, že touto jinou službou je služba vedení mzdové evidence.

Graf 9: Využívané služby¹⁰⁸

Otázka č. 6: Uveďte, jak dlouho jednotlivé služby využíváte...

V této otázce se respondenti měli vyjádřit k tomu, jak dlouho uvedené služby využívají. K této otázce nebylo dáno časové rozpětí. Časové rozpětí po vyhodnocení dotazníků zpracovala autorka práce do níže zobrazené tabulky. U každého časového rozpětí je uveden počet respondentů, kteří danou službu využívají.

¹⁰⁸ *Vlastní průzkum.*

Tabulka 14: Počet let využívání služeb¹⁰⁹

Služba	0 - 4 roky	5 - 9 let	10 - více let
Vedení daňové evidence	2	4	5
Vedení účetnictví	13	5	5
Služby daňového poradce	7	3	0
Služby finančního poradce	2	0	0
Zpracování daňového přiznání	1	0	0
Auditorské služby	1	2	0
Jiné	2	0	3

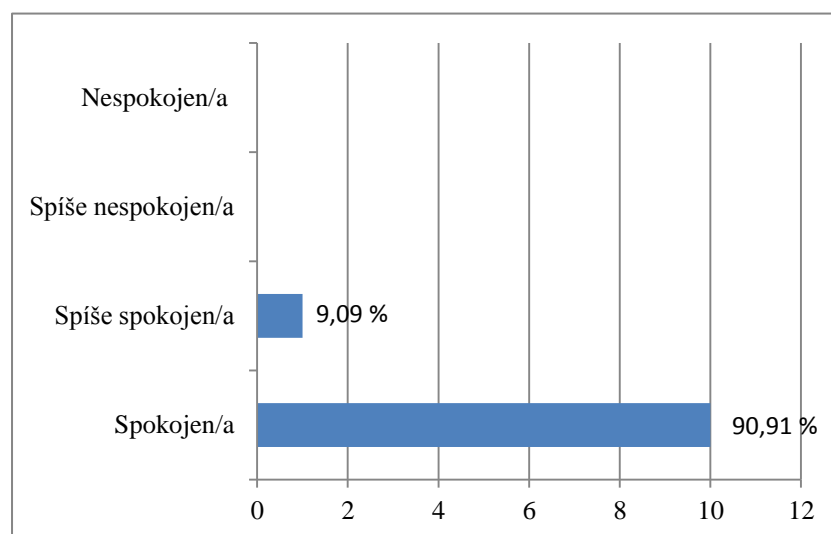
Jak již bylo výše řečeno, tato tabulka zobrazuje, jak dlouho respondenti využívají danou službu. U služby vedení účetnictví můžeme vidět, že celkem 56,52 % dotazovaných respondentů mají nejméně 4 roky stejného poskytovatele těchto služeb. Téměř 22 % respondentů uvedlo, že službu vedení účetnictví využívá 10 a více let. Jeden dotazovný uvedl, že má stejného poskytovatele účetních služeb již 21 let. U služby zpracování daňové evidence, můžeme také vidět, že 5 respondentů uvedlo, že tuto službu jim zprostředkovává stejná firma 10 a více let. Nejdéle tuto službu využívá respondent, které je u své firmy již 17 let. Z těchto zjištěných údajů můžeme také usuzovat, že většina dotazovaných mají již delší dobu svého stálého zprostředkovatele služeb a jsou s nimi tedy spokojeni.

Otázka č. 7: Uveďte spokojenost s poskytovanými službami...

V této otázce měli respondenti možnost vyjádřit se k tomu, jak jsou se svými poskytovateli služeb spokojeni. Byly zde stanoveny čtyři stupně metody škálování a to – spokojen, spíše spokojen, spíše nespokojen, nespokojen. Respondenti v dotazníku také měli možnost uvést k této otázce nějaké další vlastní vyjádření, avšak ani jeden respondent vlastní vyjádření neuvedl. V této otázce je graficky zpracována spokojenost s následujícími druhy služeb: vedení daňové evidence, vedení účetnictví, služby daňového poradce. U ostatních služeb uvedli všichni respondenti pouze jedinou variantu odpovědi, a tou bylo vyjádření plné spokojenosti s danou službou.

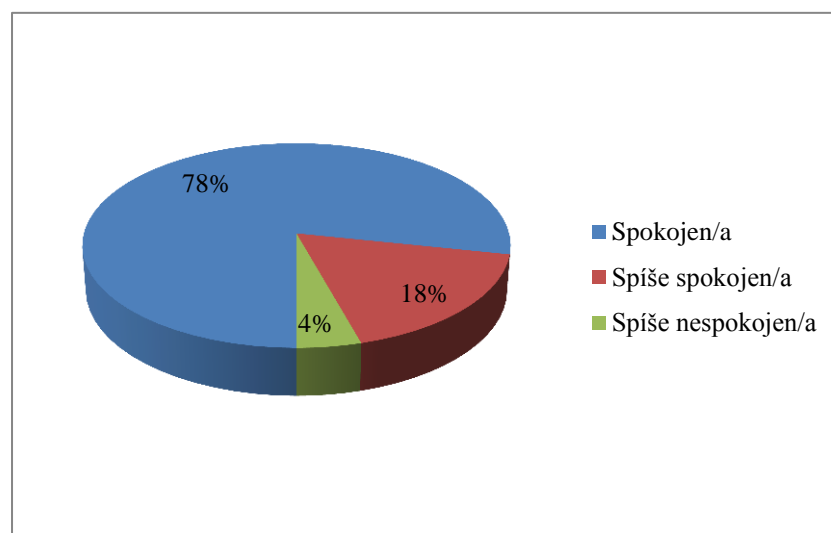
¹⁰⁹ *Vlastní průzkum.*

Graf 10: Spokojenost s vedením daňové evidence¹¹⁰

Jak již bylo výše řečeno, službu vedení daňové evidence využívá celkem 11 dotazovaných respondentů. Z výše zobrazeného grafu je patrné, že 10 respondentů, což představuje 90,91 % z celkového počtu 11 dotazovaných, uvedlo, že jsou s touto službou spokojeni. Pouze jeden respondent uvedl, že je spíše spokojen.

Graf 11: Spokojenost s vedením účetnictví¹¹¹

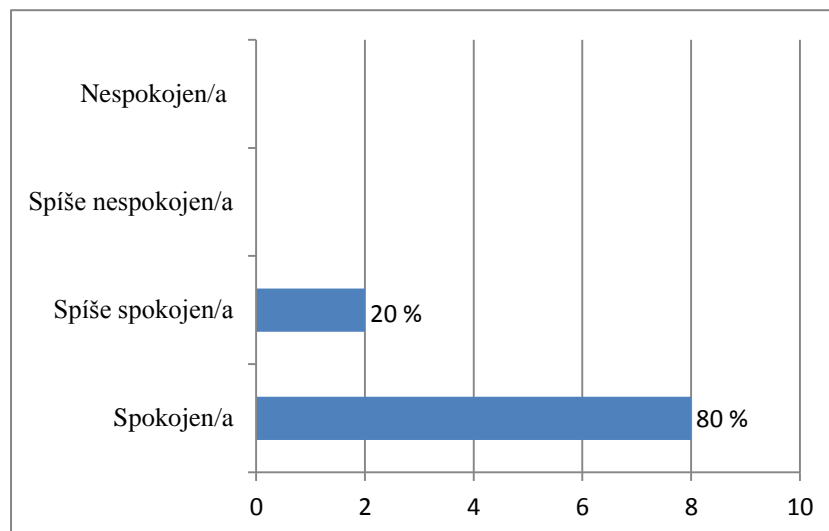
Službu vedení účetnictví využívá celkem 23 respondentů. Jak je z grafu zřejmé, 78 % dotazovaných, což představuje 18 respondentů, uvedlo, že jsou se službou vedení

¹¹⁰ Vlastní průzkum.

¹¹¹ Vlastní průzkum.

účetnictví spokojeni. Spíše spokojeno bylo 18 % respondentů. Pouze jeden respondent uvedl, že je s touto službou spíše nespokojen.

Graf 12: Spokojenost se službami daňového poradce¹¹²

Jak již bylo výše zmíněno služeb daňového poradce využívá celkem 10 podnikatelů. Jak je z grafu patrné, osm respondentů uvedlo, že jsou s touto službou spokojeni. Pouze dva z respondentů, kteří využívají služeb daňového poradce uvedlo, že jsou spíše spokojeni.

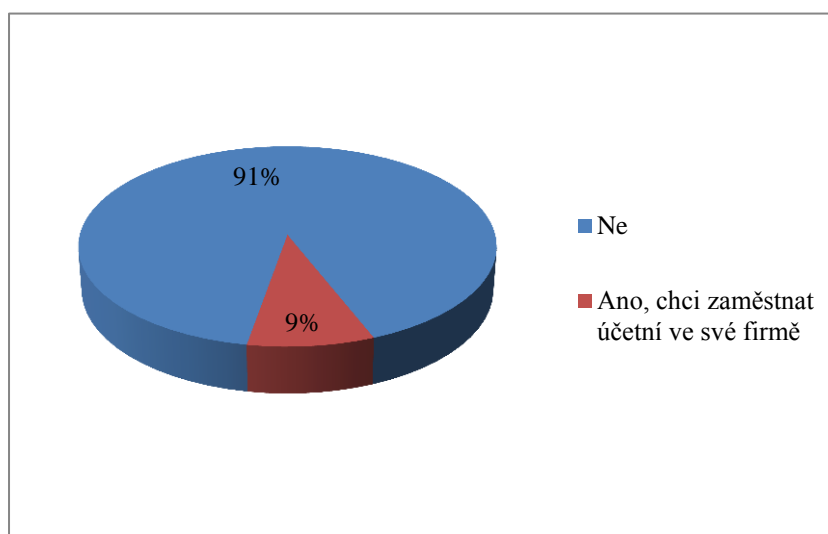
Otázka č. 8: Přemýšlíte v současné době o změně firmy, která Vám poskytuje některou z výše uvedených služeb?

- a) ano (uved'te, které služby)
- b) ne (nevyplňujte otázku č. 9)
- c) ano, chci zaměstnat účetní ve své firmě

Z analýzy této otázky vyplynulo, že v současné době 91 % respondentů nepřemýšlí o změně svého současného poskytovatele účetních služeb. Pouze 9 % dotazovaných uvedlo, že chtějí zaměstnat účetní ve své firmě. Tato odpověď však nedává možnost uvažovat nad tím, že by se svým poskytovatelem služeb spokojeni nebyli.

¹¹² *Vlastní průzkum.*

Graf 13: Změna poskytovatele služeb¹¹³

Otázka č. 9: Co Vás vede k úvahám o změně firmy, která Vám poskytuje některou z výše uvedených služeb?

- a) cena za služby
- b) dostupnost pobočky (vzdálenost)
- c) přístup zaměstnanců
- d) výhodnější nabídka služeb jiné firmy
- e) kvalita provedení služeb
- f) špatná komunikace
- g) jiné

Vzhledem k četnosti odpovědí respondentů na tuto otázku nebude nutné dále odpovědi graficky znázorňovat. Jak již bylo zmíněno v otázce č. 8, na tuto otázku odpovědělo pouze 9 % dotazovaných. První respondent uvedl, že přemýšlí o změně svého poskytovatele z cenového důvodu. Druhý dotazovaný uvedl, že o změně přemýšlí z důvodu dostupnosti pobočky svého poskytovatele služeb. Poslední respondent uvedl jinou možnost, než tu, která mu byla nabídnuta v dotazníku. Důvodem, proč přemýšlí o změně svého poskytovatele služeb je rozšíření své firmy.

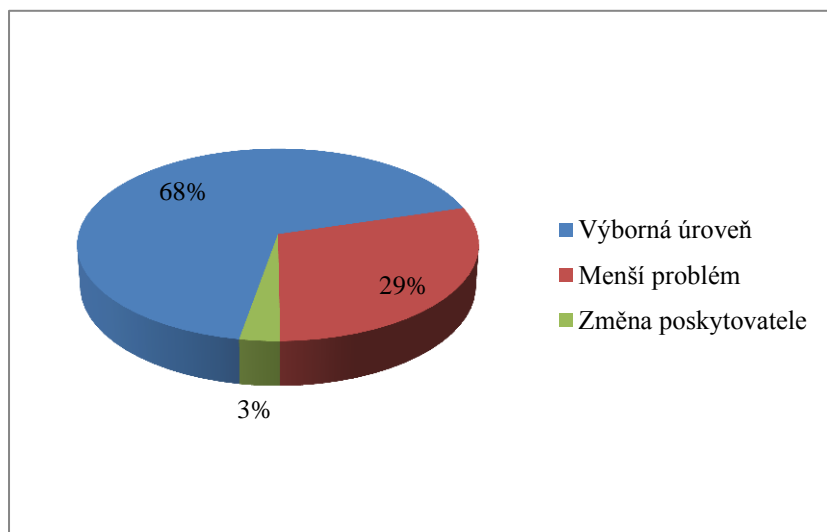
¹¹³ *Vlastní průzkum.*

Otázka č. 10: Jak byste popsal současnou spolupráci s Vaším poskytovatelem služeb?

- a) je na výborné úrovni
- b) občas se vyskytne problém menšího charakteru
- c) přemýšlím o změně poskytovatele

Z této otázky vyplynulo, že 68 % dotazovaných považuje spolupráci se svým poskytovatelem na výborné úrovni. Problém menšího charakteru vidí ve spolupráci 29 % dotazovaných, což představuje 10 respondentů z celkového počtu. Z této otázky dále vyplynulo, že pouze jeden respondent přemýšlí o změně svého poskytovatele služeb. Jak je zřejmé, tato odpověď nekorresponduje s výsledky vyhodnocení v otázce č. 8. Můžeme tak uvažovat o tom, že ostatní dva respondenti, kteří chtějí zaměstnat účetní ve vlastní firmě, jsou v tomto případě zahrnuti do odpovědi b – problém menšího charakteru.

Graf 14: Úroveň spolupráce¹¹⁴

¹¹⁴ *Vlastní průzkum.*

Otázka č. 11: Máte nějaké návrhy na zlepšení spolupráce s Vaším současným poskytovatelem účetních služeb?

Jak je zřejmé na tuto otázku mohli respondenti odpovědět volně, každý podle svého uvážení. Tuto otázku tedy nebude nutné nějakým způsobem graficky znázorňovat. K této otázce se vyjádřilo pouze 5 dotazovaných, což odpovídá 14,70 % z celkového počtu 34 dotazovaných. Tyto návrhy na zlepšení spolupráce byly: zastupování na všech úřadech; každý měsíc zasílat seznam dlužníků a stav dluhu podle firem a každý měsíc obdržet přehled zisku; snížení cen; zlepšení komunikace; posílat více výsledků během roku. Ostatních 29 respondentů se k této otázce nevyjádřilo, čímž můžeme předpokládat, že žádné návrhy na zlepšení spolupráce nemají.

8.2 Zhodnocení výzkumu spokojenosti

Výsledky dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo celkem 34 podnikatelů, ukázaly, že převážná většina dotazovaných je se svými poskytovateli účetních služeb spokojena. Z 11 respondentů, kteří využívají službu vedení daňové evidence, uvedlo 90,91 % dotazovaných, že jsou se svými poskytovateli služeb spokojeni. U druhé nejvíce využívané služby vedení účetnictví uvedlo 78 % dotazovaných, že jsou se svými poskytovateli této služby spokojeni. Vyhodnocením otázky dlouhodobosti spolupráce se autorka výzkumu ujistila o tom, že podnikatelé udržují u těchto služeb dlouhodobé vztahy. Za další fakt spokojenosti respondentů můžeme považovat postoje respondentů ke změně svého poskytovatele služeb. Zde pouze 9 % respondentů uvedlo, že uvažují o tom, zaměstnat účetní ve své firmě, což nedává možnost uvažovat nad jejich nespokojeností se současným poskytovatelem. Z analýzy otázek vyplynulo, že respondenti přemýšlejí o změně svého stávajícího poskytovatele účetních služeb pouze z několika málo důvodů. Dotazovaní uvedli jako důvod nevyhovující ceny za služby, dále dostupnost pobočky a jeden respondent uvedl, že tímto důvodem je rozšíření jeho firmy.

Vyhodnocení dotazníkového šetření také potvrdilo spokojenost podnikatelů v otázce, ve které se respondenti měli vyjádřit k úrovni stavu současné spolupráce se svými poskytovateli služeb. Zde 68 % dotazovaných uvedlo, že spolupráce je na výborné úrovni. Tyto výsledky také korespondují s otázkou, ve které se autorka chtěla dozvědět, z jakých zdrojů se podnikatelé o svém současném poskytovateli služeb dozvěděli. Z výzkumu též vyplynulo, že více než 60 % respondentů akceptovalo názor svého známého, který z důvodu své spokojenosti doporučil svou firmu dále.

Vysoké procento spokojenosti respondentů s jejich poskytovateli účetních služeb se může zdát zarážející, ale vzhledem ke zjištěným skutečnostem autorku příliš nepřekvapuje. Nejen vzájemná dlouhodobá spolupráce obou subjektů, ale také vyjádření respondentů k její úrovni napovídá o tom, že dotazovaní jsou se svými poskytovateli účetních služeb spokojeni a z 91 % nepřemýšlejí o jakékoli změně. V případě otázky, týkající se návrhů na zlepšení spolupráce můžeme také posoudit, že dotazovaní zde opět vyjadřují svůj kladný postoj k jejich poskytovateli služeb. Téměř 86 % dotazovaných nemá žádné návrhy na zlepšení spolupráce, tudíž můžeme předpokládat, že ke svému poskytovateli služeb mají kladný postoj.

Dle názoru autorky tak můžeme usuzovat, že noví potenciální podnikatelé, kteří by na Příbramsku chtěli provozovat účetní služby, by museli navrhnout novou strategii, která by oslovila a přilákala klienty. Tyto nové firmy by také měly sledovat konkurenční ceny a podle nich stanovit ty své.

Rozvoj těchto malých a středních účetních firem dle názoru autorky také závisí na počtu ekonomických subjektů v daném regionu. V této práci je uveden vývoj počtu ekonomických subjektů v regionu Příbram v letech 2007 – 2012. Tento vývoj měl od roku 2007 do roku 2010 stoupající tendenci. Ovšem v roce 2012 se oproti roku 2011 počet subjektů snížil o 700, spekulovat můžeme o zpožděném dopadu ekonomické krize. Pokud by se v dalších letech počet těchto subjektů snižoval, byl by to také pro menší účetní firmy nepříznivý vliv. Tím se dá vlastně říci, že by se snižoval i počet jejich potencionálních klientů. Pokud by v tomto regionu nedocházelo ke vzniku nových firem, nově vznikající firmy by neměly koho oslovit.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení podnikatelského prostředí a jeho vliv na rozvoj malých a středních podniků, které se zabývají finančními službami. Autorka práce hodnotila nejprve vybrané druhy finančních služeb v jednotlivých regionech Středočeského kraje. Posléze byly tyto služby zhodnoceny v rámci regionu (okresu) Příbram vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji. Vzhledem k ostatním krajům v celé České republice můžeme říci, že Středočeský kraj poskytuje poměrně vysokou nabídku finančních služeb.

Autorčin výzkum vyzdvihl do popředí především region Mladá Boleslav, ve kterém se nachází nejvyšší počet umístěných bank, bankomatů a komerčních pojišťoven. Nejčastější zastoupení patří České spořitelně, a. s. a České pojišťovně. Z celkového zjištěného počtu 184 poboček bank náleží právě 40,21 % České spořitelně. Mladá Boleslav jako jediný region poskytuje službu offshore poradenství. Region Praha – východ se řadí na druhé místo s nejvyšším počtem umístěných bank. V tomto regionu také působí nejvíce zástupců pojišťoven. Nejčastější zastoupení patří pojišťovně Allianz. Ve Středočeském kraji nabízí své služby 124 zástupců této pojišťovny, což odpovídá téměř 35 % z celkového počtu všech zástupců. Praha – východ jako jediný z ostatních regionů ve Středočeském kraji poskytuje poradenství v oblasti krizového managementu a patří mu prvenství v počtu subjektů, které poskytují účetní a daňové služby. Z autorčina výzkumu bylo zjištěno, že v tomto regionu působí 162 těchto subjektů, což odpovídá 18 % z celkového počtu. Naopak region Rakovník nabízí pro své obyvatele nízkou nabídku finančních služeb. V tomto regionu najdeme nejmenší počet umístěných bank a bankomatů. Z celkového zjištěného počtu bank jsou jich k dispozici obyvatelům pouze necelá 4 %. Dále je zde nejmenší nabídka zástupců pojišťoven a působí zde nejméně subjektů, které poskytují účetní a daňové služby. Z uvedeného zdroje, který byl použit pro zpracování počtu finančních služeb bylo také zjištěno, že region Rakovník neposkytuje žádný konkrétní druh finančního poradenství.

Ze zjištěných údajů můžeme dle názoru autorky konstatovat, že poměrně bohatými regiony s vysokou nabídkou finančních služeb jsou Mladá Boleslav a Praha – východ. Mladá Boleslav je hospodářsky vyspělý region, známý především bohatým automobilovým průmyslem, kde za významného zaměstnavatele můžeme považovat podnik Škoda, a. s. Prahu – východ můžeme vnímat jako další vyspělý region, jak už vzhledem k nejvyššímu počtu registrovaných ekonomických subjektů,

tak k velice nízké registrované míře nezaměstnanosti. Tento region také patří k nejhustěji osídleným regionům ve Středočeském kraji, což můžeme považovat za další fakt bohaté nabídky finančních služeb. Naopak nejméně finančních služeb nabízí pro své obyvatele region Rakovník. Jedná se o nejméně osídlený region s nejnižším počtem registrovaných ekonomických subjektů a vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji poměrně s vysokou mírou nezaměstnanosti.

Součástí této práce bylo také zhodnocení finančních služeb v regionu Příbram a jeho porovnání s ostatními regiony ve Středočeském kraji. V oblasti bankovních služeb bylo z výzkumu zjištěno, že příbramský region není pro malé a střední banky atraktivní. Klienti zde využívají spíše nabídku největších českých bank. V oblasti pojišťovacích služeb hodnotí autorka pozitivně především nabídku makléřských společností, kterých je v tomto regionu vzhledem k ostatním regionům umístěno nejvíce. Z celkového zjištěného počtu 50 společností ve Středočeském kraji jich 20 % působí právě na Příbramsku. Ne příliš pozitivně hodnotí autorka nabídku účetních a daňových služeb. Jejich počet se v tomto regionu vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji pohybuje pod průměrnou úrovní. Další oblast finančních služeb, zařazenou do kategorie ostatní finanční služby, autorka opět nehodnotí příliš pozitivně. I přestože vzhledem k ostatním regionům ve Středočeském kraji nechybí na Příbramsku žádná ze zmíněných služeb, není jejich nabídka dle jejího názoru dostačující. Pro tento region tak v oblasti ostatních účetních služeb vzniká potenciál pro rozvoj subjektů nabízejících služby v oblasti pohledávek, směnárny nebo aukcí a dražeb.

Dílčí část této práce představuje také zhodnocení kategorie malého a středního podnikání v oblasti finančních služeb. Zjištěné údaje o počtech korespondují s výsledky předešlých vyhodnocení o jednotlivých finančních službách. Z výzkumu vyplynulo, že nejvyšší podíl malých a střední podniků působí v regionu Praha – západ. Z celkového počtu 328 zjištěných finančních služeb zde připadá 83,23 % právě na malé a střední podniky. Naopak nejméně těchto podniků nalezneme v regionu Rakovník, kde jejich podíl představuje 66,96%. Podle zjištěného průměru 74,51 %, můžeme dle názoru autorky konstatovat, že se region Příbram s podílem 72,91 % malých a středních podniků, pohybuje pod průměrnou úrovní. Vzhledem k těmto zjištěným skutečnostem se tak na Příbramsku nabízí prostor pro vznik těchto malých a středních podniků.

Jako doplňkový nástroj celého výzkumu zvolila autorka cílené dotazování respondentů na spokojenost s jejich poskytovateli vybraných finančních služeb. Jako nejvíce využívaná služba byla označena vedení účetnictví, kterou využívá 67,64 %

respondentů. 78 % dotazovaných uvedlo, že jsou s poskytováním této služby spokojeni. Z výzkumu bylo dále vyhodnoceno, že respondenti udržují se svými poskytovateli služeb dlouhodobé vztahy. Pokud dotazovaní přemýšlejí o nějaké změně, jedná se především o tyto důvody: stanovené ceny za služby, dostupnost pobočky a rozšíření firmy. Pozitivně hodnotí autorka výběr poskytovatelů účetních služeb. Z analýzy bylo zjištěno, že dotazovaní využívají z 97 % regionální firmy.

Závěrem lze konstatovat, že malé a střední firmy mají v oblasti finančních služeb „své místo“ na trhu a dokáží ve vybraných oblastech nabídnout vysoce kvalitní služby, které by jiný subjekt nedokázal zajistit. Není proto překvapivé, že tyto firmy se stávají páteří nejen české, ale i celé evropské ekonomiky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. HAVLÍČEK, K., KAŠÍK, M. *Marketingové řízení malých a středních podniků*. 1. vydání. Praha : Management Press, 2005. 171 s. ISBN 80-726-1120-8.
2. HILLARY, R. *Small and Medium – Sized Enterprises and the Environment*. Sheffield : Greenleaf Publishing Limited, 2000. 389 s. ISBN 1874719225.
3. JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing služeb*. Praha : Grada, 2000. 179 s. ISBN 80-7169-995-0.
4. KOTLER, P., KELLER, K. *Marketing Management*. Praha : Grada, 2007. 792 s. ISBN 978-80-247-1359-5.
5. MULAČOVÁ, V., MULAČ, P. *Obchodní podnikání ve 21. Století*. Praha : Grada, 2013. 520 s. ISBN 978-247-4780-4.
6. NÝVLTOVÁ, R., MARTINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 14. vydání. Praha : Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
7. RAO MOHANA, R. *Services Marketing*. Third Impression. New Delhi : Dorling Kindersley, 2009. 359 s. ISBN 978-81-317-0497-4.
8. REJNUŠ, O. *Peněžní ekonomie: finanční trhy*. 6., aktualiz. vyd. Brno : Akademické nakladatelství CERM, 2012. 374 s. ISBN 978-80-214-4415-7.
9. REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualizované vydání. Praha : Management Press, 2012. 424 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
10. SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. *Základy podnikání: Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha : Grada, 2010. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.
11. STAŇKOVÁ, A. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007. 199 s. ISBN 978-80-7179-926-9.
12. SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. 4. přeprac. a dopl. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 475 s. ISBN 80-717-9892-4.
13. SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7.
14. ŠTOHL, P., KLIČKA, V. *Maturitní okruhy z účetnictví*. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2007. 226 s. ISBN 80-239-8812-3.
15. VEBER, J., SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada, 2008. 320 s. ISBN 978-80-247-2409-6.
16. VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2009. 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.
17. VOCHOZKA, M., MULAČ, P., et al. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 570 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

Internetové zdroje

1. *Banky a finanční služby* [online]. Praha : Seznam.cz, 2013 [cit. 2013-10-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby>>.
2. *Co jsou družstevní záložny* [online]. Praha : Partners media, 2013 [cit. 2013- 10-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.penize.cz/80302-co-jsou-druzstevni-zalozny>>.
3. *Druhy pojištění* [online]. 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <<http://pojistenicz.cz/about/>>.
4. *Evropská unie* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2013-11-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie>>.
5. *Exekutorská komora České republiky* [online]. Praha : Exekutorská komora České republiky, 2013 [cit. 2013-11-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>>.
6. *Finanční služby (Finanční sektor)* [online]. Praha : Managementmania.com, 05. 11. 2012 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<https://managementmania.com/cs/financni-sluzby-sektor>>.
7. HESKOVÁ, M. *Vybrané oblasti služeb* [online]. VŠERS, 2010 [cit. 2013- 06-08]. Dostupné z WWW: <<http://infodiskwww.vsiers.cz/heskova/TSM%20LS%202013/>>.
8. *Hospodářská komora České republiky* [online]. Praha : Hospodářská komora ČR, 2013 [cit. 2013-12-3]. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz/hospodarska-komora-ceske-republiky/hk-cr/hospodarska-komora-ceske-republiky.aspx>>.
9. *Charakteristika okresu Příbram* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram>.
10. *Likvidace pojistných událostí* [online]. Praha : Seznam.cz, 2013 [cit. 2013-10-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby/Pojistovaci-sluzby/Likvidace-pojistnych-udalosti?regionsSelected=kraj-stredocesky&districtsSelected=benesov&districtsSelected=praha-vychod&districtsSelected=melnik>>.
11. *Marketing malé firmy – příklady z praxe a doporučení pro podnikatele* [online]. Praha : CzechTrade, 22. 3. 2010 [cit. 2013-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/marketing-male-firmy-priklady-z-praxe-2821.html#!>>.
12. *Mzdové účetnictví Středočeský kraj* [online]. Praha : Seznam, cz, 2013, [cit. 2013-10-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby/Ucetni-sluzby/Mzdove-ucetnictvi/kraj-stredocesky>>.

13. *Obchodní zákoník – Část I. – Obecná ustanovení* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW :<<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/cast1.aspx>>.
14. *Poslání a smysl auditu* [online]. Praha : Komora auditorů České republiky, 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kacr.cz/poslani-a-smysl-audit>>.
15. *S mapou a kompasem za krásami měst a obcí : okres Příbram* [online]. Praha : Naše města, 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW :<<http://www.nasemesta.cz/stredocesky-kraj/okres-pribram/>>.
16. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 5. 4. 2013, 9. 4. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-06>.
17. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2007* [online]. Praha : Český statistický úřad, 30. 01. 2008, 14. 5. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-07-za_rok_2007-h000>.
18. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2008* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 04. 2009, 14. 5. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-08-za_rok_2008-h000>.
19. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2009* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 03. 2010, 14. 5. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-09-za_rok_2009-h000>.
20. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2010* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2011, 10. 08. 2011 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-10-za_rok_2010-H>.
21. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2011* [online]. Praha : Český statistický úřad, 04. 04. 2012, 17. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-11-q4_2011-06>.
22. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2013, 09. 04. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-06>.
23. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04. 2013, 09. 04. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-06>.

24. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 5. 4. 2013, 9. 4. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-05>.
25. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2007* [online]. Praha : Český statistický úřad, 30 .01 .2008, 14. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-07-za_rok_2007-g000>.
26. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2008* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 04. 2009, 14. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/krajkapitola/13-2102-08-za_rok_2008-g000>.
27. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2009* [online]. Praha : Český statistický úřad, 02. 03. 2010, 14. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-09-za_rok_2009-g000>.
28. *Statistický bulletin – Středočeský kraj za rok 2010* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04.2011, 10. 08.2011 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-10-za_rok_2010-G>.
29. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2011* [online]. Praha : Český statistický úřad, 04. 04.2012, 17. 05. 2012 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-11-q4_2011-05>.
30. *Statistický bulletin – Středočeský kraj 1. až 4. čtvrtletí 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 05. 04.2013, 09. 04. 2013 [cit. 2013-10-15]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/201302-12-q4_2012-05>.
31. ŠÁŇA, J. *Analýza distribuce finančních služeb* [online]. Brno, 2010 [cit. 2013-06-08]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Studijní obor : Finance. Vedoucí bakalářské práce : Ing.Svatopluk Nečas. Dostupné z WWW: <http://is.muni.cz/th/321197/esf_b/Text_BP_kap1-kap2.3.pdf?info=1;zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Dfinan%C4%8Dn%C3%AD%20slu%C5%BEby%26start%3D5>.
32. *Terrinvest* [online]. Praha : Seznam.cz. 2013 [cit. 2013-10-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.cz/detail/2631409-terrinvest-mlada-boleslav-i.html>>.
33. *Uplatňování definice malého a středního podniku (MSP)* [online]. Praha : CzechTrade, 21. 10. 2009 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/uplatnovani-nove-definice-maleho-a-3760.html>>.

34. *Vznik a poslání* [online]. Příbram : Okresní hospodářská komora v Příbrami, 2013, 10. 05. 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ohkpb.cz/index.php?m=4&s=2>>.
35. *Zákon o bankách – Část I. – Základní ustanovení* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/cast1.aspx>>.
36. *Zákon o kolektivním investování – Část II. – Fondy kolektivního investování* [online]. Praha : HAVIT, 2013 [cit. 2013-06-10]. Dostupné z WWW: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/kolektivni_investovani/cast2.aspx>.
37. *Zákon o penzijním připojištění se státním příspěvkem (zákon č. 42/1994 Sb.)* [online]. Praha : JOB ARENA, 2013, 9. 10. 2010 [cit. 2013-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.pracepropravniky.cz/zakony/o-penzijnim-prijisteni-sestatnimprispevkem>>.

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf 1: Ekonomické subjekty v jednotlivých regionech Středočeského kraje.....	32
Graf 2: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v regionu Příbram...	33
Graf 3: Ekonomické subjekty v regionu Příbram podle počtu zaměstnanců.....	34
Graf 4: Porovnání registrované míry nezaměstnanosti v České republice.....	36
Graf 5: Právní forma podnikání.....	58
Graf 6: Sídlo firmy.....	58
Graf 7: Využití místních firem.....	59
Graf 8: Zdroj informace o poskytovateli služeb.....	60
Graf 9: Využívané služby.....	61
Graf 10: Spokojenost s vedením daňové evidence.....	63
Graf 11: Spokojenost s vedením účetnictví.....	63
Graf 12: Spokojenost se službami daňového poradce.....	64
Graf 13: Změna poskytovatele služeb.....	65
Graf 14: Úroveň spolupráce.....	66

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj počtu ekonomických subjektů v regionu Příbram.....	33
Tabulka 2: Vývoj počtu nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání v České republice, Středočeském kraji a regionu Příbram.....	35
Tabulka 3: Přehled počtu poboček bank.....	39
Tabulka 4: Přehled počtu bankomatů.....	40
Tabulka 5: Přehled počtu stavebních spořitelen.....	41
Tabulka 6: Přehled počtu komerčních pojišťoven.....	43
Tabulka 7: Přehled počtu pojišťovacích makléřských společností.....	44
Tabulka 8: Přehled počtu zdravotních pojišťoven.....	45
Tabulka 9: Přehled počtu zástupců pojišťoven (pojišťovacích poradců).....	46
Tabulka 10: Přehled počtu finančního poradenství.....	47
Tabulka 11: Přehled počtu subjektů, poskytující vedení účetnictví a daňové evidence.....	49
Tabulka 12: Ostatní účetní služby.....	50
Tabulka 13: Podíl malého a středního podnikání v oblasti finančních služeb.....	55
Tabulka 14: Počet let využívání služeb	62

PŘÍLOHY

Příloha č. I - Přehled finančních služeb¹¹⁵

	Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha Východ	Praha Západ	Příbram	Rakovník
Bankovní a spořitelní služby												
Banky	15	13	22	13	13	12	23	17	18	16	15	7
Bankomaty	28	28	54	37	26	33	54	36	49	32	39	14
Družstevní záložny	x	x	1	1	x	x	1	x	x	x	x	x
Finanční skupiny	x	x	x	1	x	x	1	x	x	1	x	x
Stavební spořitelny	4	3	5	3	6	5	4	7	4	1	6	3
Finanční poradenství												
Dluhové poradenství	1	1	2	1	1	1	2	2	x	1	x	x
Investiční poradenství	1	1	2	x	x	2	2	1	1	x	x	x
Poradenství v oblasti dotací EU	2	1	2	7	1	1	2	2	3	2	2	x
Ekonomické poradenství	2	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	x
Ostatní finanční poradenství	19	25	23	44	21	23	25	33	29	16	18	7
Poradenství v krizovém managementu	x	x	x	x	x	x	x	x	2	x	x	x
Pojišťovací služby												
Komerční pojišťovny	13	12	17	12	10	14	20	17	14	6	15	8
Pojišťovací makléřské společnosti	1	x	7	4	4	1	3	8	5	5	10	2
Zdravotní pojišťovny	7	6	5	2	4	5	3	5	3	x	3	4
Likvidace pojistných událostí	1	x	x	x	x	1	x	x	1	x	x	x
Pojišťovací poradci	33	19	27	39	30	36	38	17	41	25	40	11
Ostatní pojišťovací poradci	11	8	10	6	2	9	14	7	19	6	5	8

¹¹⁵ Vlastní průzkum.

Účetní služby												
Auditoři	4	4	6	3	5	3	2	1	3	3	16	4
Účetní poradenství	1	4	4	8	3	3	2	3	3	8	5	3
Daňové poradenství	38	24	46	19	24	30	37	31	63	74	47	9
Vedení účetnictví a daňové evidence	49	67	124	63	38	71	71	52	162	105	56	28
Mzdové účetnictví	x	5	4	2	x	3	2	x	2	3	2	x
Offshore poradenství	x	x	x	x	x	x	1	x	x	x	x	x
Komora certifikovaných účetních	4	4	7	2	x	9	1	3	9	9	1	x
Ostatní finanční služby												
Aukce a dražby	x	1	2	x	x	x	x	1	1	2	1	x
Investiční fondy	1	1	2	1	x	x	2	x	x	x	1	x
Leasingové společnosti	2	2	x	x	2	x	1	x	9	2	3	1
Zprostředkování úvěrů a půjček	7	3	19	8	6	11	13	8	18	4	5	1
Pohledávkové a likvidační služby	x	3	5	7	2	x	3	4	8	3	1	x
Exekutoři	1	1	2	1	1	1	3	1	3	3	1	1
Investování	1	1	5	1	1	3	3	3	1	x	1	x
Směnárný	x	1	4	1	x	3	4	1	x	x	1	x
Finanční úřady	3	2	2	2	2	3	2	2	2	x	3	1

Příloha č. II – Dotazník

Výzkum spokojenosti podnikatelů s finančními službami v Příbrami

Vážení respondenti,

jsem studentkou Vysoké školy evropských a regionálních studií, o. p. s. Žádám Vás o vyplnění předloženého dotazníku, který je zaměřen na spokojenost podnikatelů s nabízenými finančními službami v Příbrami. Tento dotazník slouží výhradně pro účely mé bakalářské práce na téma Potenciál rozvoje malého a středního podnikání v oblasti finančních služeb v regionu Příbram. Dotazník je anonymní. Děkuji za vyplnění.

Vachulová Dagmar, DiS.

Zaškrtněte pouze jednu odpověď, není-li uvedeno jinak.

1. Uveďte svou právní formu podnikání:
 - a) živnostník
 - b) k. s.
 - c) v. o. s.
 - d) s. r. o.
 - e) a. s.
 - f) jiné (uveďte jaké)

2. Je sídlo Vaší firmy umístěno v Příbrami?
 - a) ano
 - b) ne (uveďte kde)

3. Využíváte místní firmy, které Vám poskytují účetní, daňové a auditorské služby?
 - a) ano, využívám místních firem (Příbram)
 - b) využívám místní firmy i cizí
 - c) využívám pouze cizí firmy
 - d) nevyžívám

4. Uveďte, z jakých zdrojů jste získal/a informaci o Vašem současném poskytovateli finančních služeb. (možnost zaškrtnutí více odpovědí)
 - a) inzerát v místním tisku
 - b) reklama v rádiu
 - c) plakáty

- d) doporučení známého
- e) internetové stránky firmy
- f) jiné

5. Jaké finanční služby využíváte? (možnost zaškrtnutí více odpovědí)

- a) vedení daňové evidence (jednoduché účetnictví)
- b) vedení účetnictví
- c) služby daňového poradce
- d) služby finančního poradce
- e) pouze zpracování daňového přiznání
- f) auditorské služby
- g) jiné

6. Uveďte, jak dlouho jednotlivé služby využíváte.

Činnost	Počet let
Vedení daňové evidence	
Vedení účetnictví	
Služby daňového poradce	
Služby finančního poradce	
Zpracování daňového přiznání	
Auditorské služby	
Jiné	

7. Uveďte spokojenost s poskytovanými službami. (vybranou odpověď zaškrtněte křížkem)

Činnost	Spokojen/a	Spíš spokojen/a	Spíše nespokojen/a	Nespokojen/a	Možnost vlastního vyjádření
Vedení daňové evidence					
Vedení účetnictví					
Služby daňového poradce					
Služby finančního poradce					
Zpracování daňového přiznání					
Jiné					

8. Přemýšlíte v současné době o změně firmy, která Vám poskytuje některou z výše uvedených služeb?

- a) ano (uveďte, které služby)
- b) ne (nevyplňujte otázku č. 8)
- c) ano, chci zaměstnat účetní ve své firmě

9. Co Vás vede k úvahám o změně firmy, která Vám poskytuje některou z výše uvedených služeb?

- a) ceny za služby
- b) dostupnost pobočky (vzdálenost)
- c) přístup zaměstnanců
- d) výhodnější nabídka služeb jiné firmy
- e) kvalita provedení služeb
- f) špatná komunikace
- g) jiné

10. Jak byste popsal současnou spolupráci s Vaším poskytovatelem služeb?

- a) je na výborné úrovni
- b) občas se vyskytne problém menšího charakteru
- c) přemýšlím o změně poskytovatele

11. Máte nějaké návrhy na zlepšení spolupráce s Vaším současným poskytovatelem účetních služeb?

.....